

Marec 2011

Št.

058

Številka prodajalca:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI ULICE

Odgovorna in izvršna urednica:
Mirjam Gostinčar
Pomočnica odgovorne urednice:
Špela Razpotnik
Tehnični uredniki:
Nina Vareško in Maja Vižintin
Uredniški odbor:
Bojan Dekleva, Tomislav Gruđen,
Luna Jurančič Šrbar
Sodelavci uredništva:
Smiljana Bradonjič, Aleš Čelikovič, Arne Gorjanec,
Gregor B. Hann, Anica Kozjek, Miran Možina,
Marko Nakrič, Žigažaga
Oblikovanje:
Karlo Medjugorac
Lektoriranje:
Anka Sladič
Ilustracije:
Ban, Nik Knez, Janez Kompare, Laura Ličer,
Damjan Majkič, Lea Mihalič, Severa, Tjaša Žurga
Fotografiji na ovitku:
Jaka Adamič, Dnevnik
Tisk:
Tiskarna Vovk
Izdajatelj:
Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvida 2 EUR.
Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:
Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana
Telefon: 059 022 503
E-pošta: info@kraljiulice.org
Spletna stran: www.kraljiulice.org
Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:
05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsihljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporožijo morebitne kršitve zgornjih pravil!
Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavezanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve --
Ministrstvo za zdravje -- FIHO -- Urad RS za mladino --
Urad RS za komuniciranje

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice
član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov
ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

foto: arhiv KU

TIHO SLOVO OD ZIME

Z marcem se potihoma poslavljamo od zime, čeprav pomlad uradno nastopi šele proti koncu meseca, to je 21. marca. Obsega sicer kar tri mesece, ki pa so mi več kot pisani na kožo. Osebnost sem vesela, da je konec kratkih zimskih dni, ko je le malo sonca in je večinoma vlažno, deževno, megleno, nemalokrat pa zapade tudi preveč snega, ki se predvsem v mestih spremeni v neprehodno brozgo. Velikokrat je tudi oblačno in sivo. V takšnih časih se mi zdi, kot da se je še narava zarotila proti človeku. Sicer pa nasploh časi, v katerih živimo, niso enostavni, kaj šele prijazni. Vsi skupaj smo pred različnimi preizkušnjami in izzivi, stiske med nami, kralji, pa so še bolj opazne. Vsak dan se zanesljivo pojavi kaj, kar nas z lahkoto vrže iz tira. Mesec marec je hkrati Marsov mesec, Mars, sicer najmočnejši in nam najbližji planet, pa nam, navadnim smrtnikom, tedaj mogočno vlada. Znanstveniki so menda ugotovili, da je to najbolj prepirljivi mesec v letu, kar pa za nas, kralje ulice, ne velja, saj smo med sabo prijatelji. Ko se spoznamo, se spoprijateljimo, saj smo na nek način somišljeniki, čeprav tudi drži, da je čisto z vsemi težko prijateljevati. Po svoje smo si ljudje pač različni. V društvu Kralji ulice smo varni in enakopravni, na cesti pa je težje, kar vsekakor velja za ženske. Sploh v primeru, da med možakarji, ki so tam, nimajo kakšnega osebnega prijatelja. Ampak pustimo to in se raje posvetimo prijetnejšim zadevam.

Marca začnejo cveteti in naznanjati pomlad trobentice, žafrani in vijolice. Tako nekako so nas učili že v vrtcu, poleg tega pa ptički bolj veselo prepevajo in z njimi se narava živahno prebujala. Tega se zagotovo najbolj veselijo kralji, saj jih ne bo več zeblo do kosti. Društvu je za nekatere uspelo rešiti najtežji problem, našli so jim streho nad glavo, žal pa jih je veliko še vedno zunaj. Prejšnje leto je potekalo v znamenju evropskega leta boja proti revščini, letos pa smo vstopili v leto prostovoljstva. To priložnost lahko izkoristim in povem, kako sem tudi sama aktivna prostovoljka, saj dejavno delujem kot sodelavka v uredništvu revije Kralji ulice. Ker sem brezposelna, si krajšam čas s tem, da sem prostovoljka še v Šentju, ki je v prvi vrsti namenjen pomoči duševnim bolnikom. Tam skrbim za aktivno socialno mrežo, kar pomeni, da organiziram priložnostno druženje uporabnikov. Tako organiziram sprehode, obisk gledališča ali kina, tu in tam pa skočimo celo na bazen. Za tiste, ki vas zanima – društvo Šent je po novem na Belokranjski ulici 2 v Savskem naselju, blizu Interspara in bencinske črpalke. Ni pa to moje edino udejstvovanje; tu in tam priskočim na pomoč tudi v društvu Mostovi, ki je prav tako namenjeno pomoči duševnim bolnikom. Tam vodim predvsem samopomočne delavnice in delavnice za spoznavanje duhovnosti. Marsikdo se verjetno sprašuje, zakaj je dobro biti prostovoljec. Odgovor bi lahko stresla iz rokava: pomagati nekomu spodbudno vpliva ne le na tistega, ki pomoč prejme, temveč tudi na tistega, ki jo nudi. Ob tem vedno znova spoznavam nove ljudi, sklepaš nova prijateljstva in prijetno preživiš preobilje časa, ki lahko – če ga ne bi preživel koristno – postane prehudo breme. Prostovoljstvo pa te tudi notranje bogati. Zato vse, ki nas berete, prisrčno vabim, da se pridružite prostovoljski mreži. Že res, da pogovor pravi, da je denar sveta vladar, vendar se vsega celo z njim ne da kupiti (ne zdravja in ne ljubezni, pa tudi prijateljstvo je zastoj).

Vaša Smiljana

Kazalo:

To sem jaz:

foto: MG

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 5 KAKO RAZLOŽITI OBČUTEK, 2. DEL
- 6 NOVA PRIDOBITEV POSREDOVALNICE RABLJENIH PREDMETOV
- 7 INTERVJU Z GOSPO MARIJO
- 8 SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI
- 8 PUNK
- 9 TATU ZGODBA
- 10 VSTAJA NEVIDNIH DELAVCEV SVETA
- 11 »IGRAJ SE Z MANO«
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE S PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 RECIKLIRAJ --> BICIKLIRAJ!
- 17 SOL IN KOPER
- 18 KRALJI ULICE PRI NEŽI MAURER
- 19 URBANI KRALJI IN ULIČNE BRAZDE
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 NAMESTO PAMFLETA
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 IZZA REŠETK
- 24 LJUDSKA KUHA
- 25 GOGIJEVA KOLUMNA
- 26 PISMA BRALCEV
- 27 KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 3. DEL
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 ULIČNI HOROSKOP
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILLO

MILOŠ

Ime mi je Miloš, rojen pa sem bil v Srbiji, in to daljnega leta 1956. V Slovenijo sem prišel pred približno tridesetimi leti s trebuhom za kruhom in se zaposlil v neki delikatesi, kjer sem delal celih dvaindvajset let. Takrat časi še niso bili kot dandanašnji, ko je delo skoraj nemogoče najti. Kljub sreči pri tem, da sem dobil zaposlitev, pa je šlo na mojo veliko žalost vse skupaj v stečaj in pristal sem na cesti. Pristanek je bil trd, plače nisem več dobival redno in ko je vse skupaj dokončno propadlo, sem se prijavil na zavodu za zaposlovanje. Vendar pa pogojev za primerno zaposlitev nisem več dosegal, zato sem si prek zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje uredil status invalida III. stopnje.

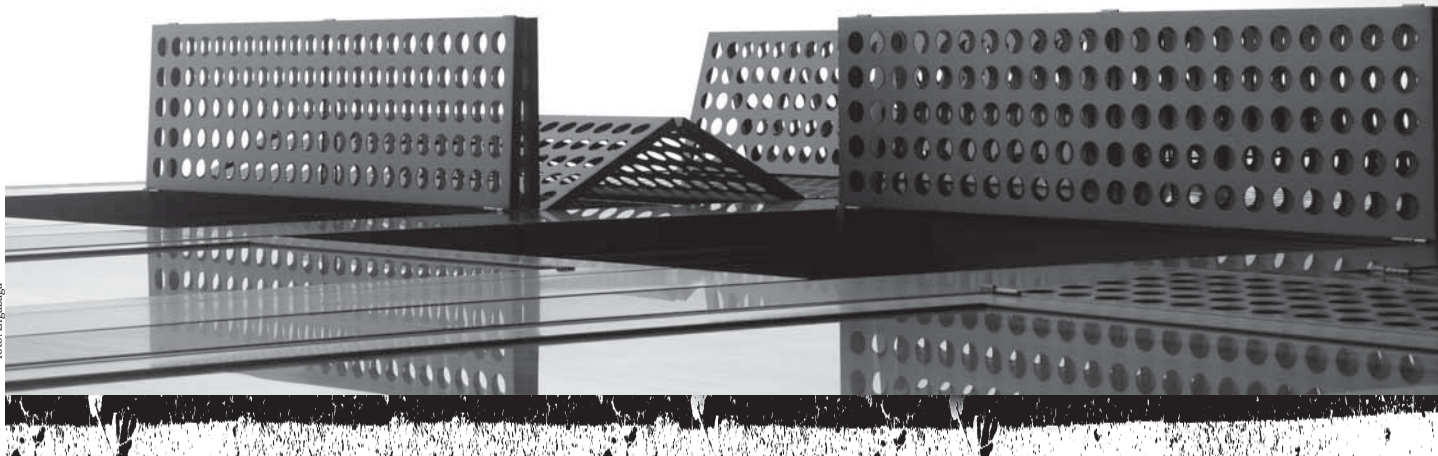
Živim v baraki v Tomačevem, ki sem jo zgradil z lastnimi rokami, ogrevam se na drva in v časih, kot so ti, ko vlada trda zima, moram kuriti 24 ur na dan, da mi je vsaj za silo toplo. Električno napeljavo imam urejeno, voda pa je iz šterne. Preživim s pomočjo invalidske pokojnine, ki znaša vsega skupaj 190 evrov. Ni treba posebej poudariti, da gre za precej nizke dohodek, s katerim se ne da normalno živeti. Potrebno je veliko odrekovanja in ne morem si privoščiti marsikaterih stvari, ki bi jih nujno potreboval. Zato velikokrat hodim po živem na Karitas ali pa na Rdeči križ. Situacijo si izboljšam tudi s prodajo časopisa Kralji ulice, kljub temu pa moram paziti na vsak evro, ki ga porabim. Zdi se mi, da je čedalje težje normalno preživeti, saj je na pohodu recesija, posledica tega pa je, da imajo ljudje vedno manj denarja. To je opazno tudi pri prodaji časopisa, saj jih je vedno manj, ki so mi pripravljeni zanj odšteti evro. Po drugi strani pa se najdejo tudi takšni, ki mi dajo 2 evra in celo več. Časopis prodajam vsega skupaj leto in pol, moja stalna lokacija pa je pred Tušem blizu Ruskega carja in pred Tušem na Letališki. Tam me dobro poznajo tudi zaposleni in marsikdaj spijemo kako kavico, priskočim pa tudi na pomoč, če kaj potrebujejo. Kadar ni premrzlo, me lahko vidite na mojem mopedu, na katerem sem kar mobilen, pozimi pa so bolj aktualni avtobusi ali preprosto hoja.

Imam dva brata, s katerima imam občasne stike, vendar pa od njiju ne morem pričakovati druge pomoči. Človek se mora pač znajti sam.

SITUACIJO SI IZBOLJŠAM TUDI S PRODAJO ČASOPISA KRALJI ULICE. TAKO LAŽJE PREŽIVIM, ŠE VEDNO PA MORAM PAZITI NA VSAK EVRO, KI GA PORABIM. ZDI SE MI, DA JE ČEDALJE TEŽJE NORMALNO PREŽIVETI.

03
KRALJI
ULICE

KAKTUS STISKAM TESNO K SEBI.

MEHIKA V MENI.

BODICE SE ZADIRAJO SKOZI

KOŽO V SRCE.

LAGALA BI, ČE BI REKLA, DA ME NE BOLI IN

DA NIČESAR NE ČUTIM.

ČUTIM VELIKO,

VČASIH PREVEČ IN

VČASIH MI PRAVIJO, DA SI IZMIŠLJAM

STVARI LE ZATO, DA BI LAHKO

KAJ ČUTILA.

AMPAK TO BI BILO PRECEJ BOLNO,

ČE BI BILO RES,

KAJNEDA?

ZATO PA SI TUDI

LAŽEMO V VSAKDANU,

KER VEMO, DA SOLJUDJE NE BI PRENESLI

RESNICE V NAS.

IN KO LAŽEMO NJIM,

LAŽEMO SEBI IN

POTEM JE VSEM LAŽJE

PRI SRCU.

ATMAN

DUŠA

Ne zdržiš gravitacije planeta,
ko startaš od fotona.

Obdaš se s stvarmi s površja
in pojmi te čvrsto objamejo.

Ko kličeš k rešitvi, k osvoboditvi ...
se moraš najprej strniti, postati,
da potem lahko razpadeš ...

do novega fotona, nekje v deželi fotonov.

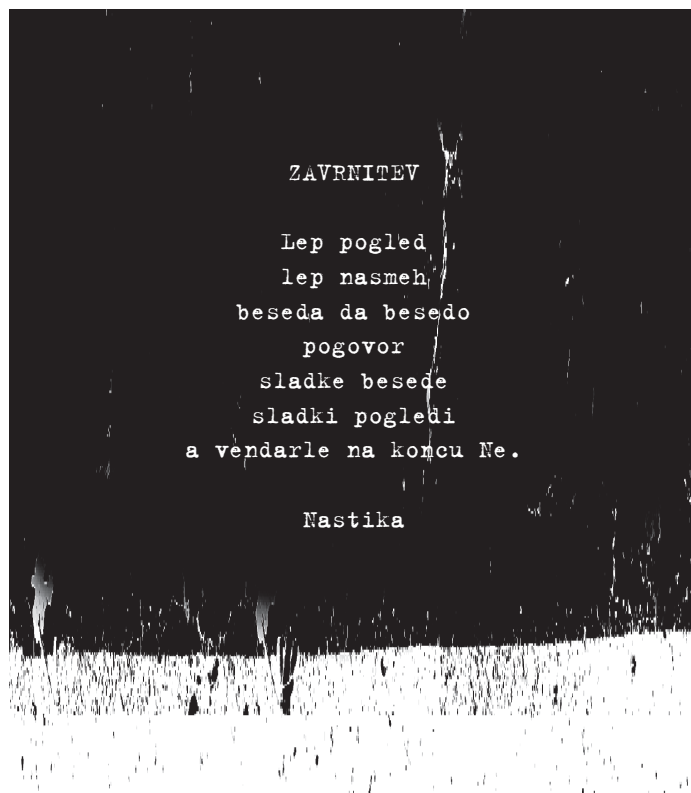
Peter Pitambar Pangerc

ZAVRNITEV

Lep pogled
lep nasmeh
beseda da besedo
pogovor
sladke besede
sladki pogledi
a vendarle na koncu Ne.

Nastika

KAKO RAZLOŽITI OBČUTEK, 2. del

Presenečena sem ugotovila, da mi pravzaprav kar prija malce spremembe. Tudi teme pogovorov se niso več vrtele le okoli plenit in otrok. Slej ko prej je nanoslo tudi na pogovor o drogi in novicah okoli tega, kaj se dogaja na sceni. Pravzaprav nič novega, le propad ali smrt nekaterih, kar me je prizadelo. Če sem poštena, me sprva ni mikalo, da bi zabredla nazaj tja, kjer sem prej rila, počasi pa me je začelo mikati, da bi po tako dolgem času »testirala« kvaliteto sedanje robe. To je bilo dovolj, in bilo je samo še vprašanje časa, kdaj in po kateri drogi bom posegla. Ko je bil sin nekega dne ves dan v varnih rokah babice, jaz pa brez vseh obveznosti, sem naredila tisti velikanski korak nazaj v bedo, iz katere sem se tako težko izkopala. Navkljub vsem prisegam sami sebi, da bo to samo tokrat in enkrat in bla bla bla, sem že čez teden ponovila vajo in si lagala, da lahko takoj neham, saj sem si to dokazala v času nosečnosti. Tako sem si metala pesek v oči vsakič, ko sem se zadela. Niti otrok niti odgovornost nista bila močnejša, vedno znova sem se prepričevala, da otrok zaradi tega ne trpi, saj se v njegovi prisotnosti nisem nikoli zadela. Šele ko je utonil v globok spanec, sem si še jaz privoščila svoje sanje. Bilo je nebeško, in prav toliko kot sem uživala, sem imela tudi slabo vest ali moralnega mačka. Pa tisti večni ZADNJIČ! Postala sem mojster v nategovanju same sebe, saj sem celo verjela v te laži. Partner oziroma oče otroka, ki ni nikoli niti poizkusil droge, je opazil spremembe v mojem obnašanju, ni pa vedel, čemu jih pripisati. Kdor se je že srečal s tem peklom, je lahko takoj opazil mojo

nestrpnost in zavračanje pogovora v to smer, in kmalu mi je bilo jasno, da sem točno tam, kjer sem bila pred nosečnostjo, le s to razliko, da sem postala odvisna veliko hitreje in čeprav se nisem fiksala vsak dan, sem imela veliko močnejšo krizo kot prej. Pridružila se ji je še slaba vest, ki mi ni dala spati, in ko sem opazila, da celo z otrokom nimam več toliko potrpljenja, sem se resno ustrašila same sebe! Kaj zdaj? Kaj mi je storiti? Tokrat nisem bila le jaz, ampak je bil še OTROK, ki pa si take mame ni z ničimer zaslužil. Torej ... Kot rešitev se je ravno takrat pojavil metadonski program in izmed vseh slabih variant se mi je zdela ta še najbolj sprejemljiv, saj naj bi bil pod vodstvom zdravnika, poleg tega pa denarja ni bilo treba nabirati za vsak šut posebej. Jasno, to bo le začasna varianta! No, ta začasna se vleče še danes, 20 let kasneje, ko tole pišem. Še vedno sem na terapiji, podprti z apaurini in ni važno s čim še, tista majhna štručka pa je za glavo višja od mene in mislim, da je le-ta veliko bolj polna kot moja v njegovih letih. Dal mi je ogromno veselja, sreče – brez njega ne bi niti poznala nekaterih čustev, čeprav se jih še vedno ne upam pokazati, da jih ne bi kdo izkoristil in obrnil proti meni. Zakaj takšno razmišljanje, ne vem, ni pa prijetno, verjemite. In da končam to, kar sem začela: prav lepo vas pozdravljam in zaželim čim več lepega v življenju, ki ga živite. In nikoli ne obupajte, nikoli!

Damjana

SKLADIŠČE - PRIDOBITEV POSREDOVALNICE RABLJENIH PREDMETOV NI OD MUH

06
KRALJI
ULICE

Kot vas zdaj večina verjetno že ve, imamo Kralji ulice na Poljanski cesti trgovino Stara roba – nova raba. Stvari, ki jih ljudje prinašajo, se kopičijo, in izkazalo se je, da več kot nujno potrebujemo prostor, kamor bi jih lahko pospravili, saj je trgovina za to enostavno premajhna. Borili smo se torej za prostor, ki bi bil najbolj primeren za skladiščenje zadev, ki jih ni mogoče razvrstiti na police v trgovini, obenem pa bi radi marsikaj tudi popravili, zato smo se odločili, da uredimo tudi manjšo delavnico. S podarjenim orodjem sta nam velikodušno priskočili na pomoč podjetji Unior iz Zreč, ki nam je podarilo ročno orodje, in G-M&M, proizvodnja in marketing d.o.o. iz Grosupljega. Prijazni demonstrator Jože Virant je za nas izbral res odlični udarni baterijski vrtalnik, vbodno žago, delovno mizo workmate in električni vrtalnik, vse skupaj znamke Black & Decker. Orodje nam je še kako prišlo prav že pri začetnih posegih; montaži polic in drugih opravilih, vezanih na urejanje prostora. Končno smo torej dočakali zeleno, saj je Bojan, strokovni delavec društva Kralji ulice, nekega jutra stopil do mene, da bi se pozanimal, ali sem pripravljen pomagati. Odgovoril sem mu: »Zakaj pa ne?« Konec koncev smo dobili primeren prostor, ki je povrh še na zelo dobri lokaciji, nasproti Stare cerkve v Šiški. Seveda pa ni bilo vse že takoj in kar samo po sebi vse idealno, potrebna je bila manjša obnova. Tako smo se prelepega jutra v oktobru gonilna sila projekta, Brane, moja malenkost in Marko – KTM zapeljali v skladišče, da preverimo stanje in določimo, kaj vse bo treba postoriti. Ugotovili smo, da bo treba prostor najprej prebeliti, in se dogovorili, da bova to prevzela midva z Markom. To pa še ni bilo vse. Brane je dal idejo, da bi bilo lepo in tudi pregledno, če bi naredili police, kamor bi lahko v lepšem redu shranjevali stvari. Temu ni bilo mogoče oporekati, lahko sem samo navdušeno izdaval: »Super, ti jih samo pripelji. Čim prej, tem bolje.« In že naslednji dan se je začelo zares. Najprej smo se kot nekakšen bus veselja odpravili po material, ki smo ga potrebovali. Drži, ko pravijo, da je dobra priprava pol opravljenega dela. Po nabavi vsega potrebnega pa smo se lotili dela in kot že rečeno, je bilo najprej na vrsti beljenje. Marku in meni je bilo jasno, da to ne bo tako lahko, kot sva mislila na začetku. Prvi dan sva sicer prebelila celoten prostor, vendar je bilo treba stene na nekaterih mestih popraviti s tako imenovanim zidnim kitom. Delala sva ves dan, dobesedno od jutra do večera, in se precej zbita odpravila domov. Misel, da bo treba naslednji dan še enkrat vse prebeliti, ni bila ravno najbolj primerna za trenutek, ko je stanje telesa in duha precej na psu od utrujenosti. Vendar pa brez vztrajnosti nikamor ne prideš. Za lažji začetek dneva sva se najprej dobila na kavi, potem pa šla v prostor, ki je svoj videz že vidno spreminjal na bolje. To je bilo prijetno spoznanje. Nekako po polovici dneva je zazvonil mobilni. Pomislil sem, kdo drug bi lahko bil, če ne naš Brane. Pa še res je bil! Povedal mi je, da bo prišel po mene v skladišče, da greva skupaj nabavit police. Rečeno, storjeno, saj sva že v naslednjem trenutku kot strela brzela proti Bauhausu. Polic je bilo toliko, da sva bila malce v dvomih, ali bodo šle vse v avto. Pa ne le zaradi teže. Kljub vsemu sva jih naložila, in to do vrha, saj ga ni čez optimizem, potem pa se tako otovorjena napotila nazaj proti skladišču. Kmalu za tem, ko sva dosegla ovine na krožišču Žale, je avto žalostno škripnil pod njihovo težo. Nič čudnega, saj sem imel na trenutke občutek, da

dobesedno drsava po tleh. Ni nama preostalo drugega, kot da polovico tovora razloživa ob cesti, jaz pa počakam tam in čuvam dragoceni tovor, dokler se Brane ne vrne. Malce humorista v meni mi ni dalo miru, razstavil sem blago po pločniku, se skril in čakal odziv mimoidočih – bilo je skorajda tako kot skrita kamera. Na žalost pa nisem imel te sreče, da bi sploh kdo prišel mimo. Pa kdaj drugič, mogoče. No, ko smo obe turi uspešno prepeljali v skladišče, smo odprli prvi paket, vendar se nismo mogli kar takoj zagnati v delo, zelo dobro smo morali namreč preučiti, kako bomo police sestavili. Ugotovili smo, da je ključen vrstni red postavljanja in da bo treba tiste police, ki bodo ob steni, pritrditi, sicer se nam bo vse porušilo. Z Markom sva proti večeru končala beljenje in se spet dogovorila za jutranjo kavo, saj mora biti začetek dneva nujno dober, če hočemo, da vse teče kot po maslu. Brane naju je pred skladiščem že nestrpno čakal z orodjem za sestavljanje polic. Opremil sem se s strojem za vrtanje v steno, a pojavil se je problem: stena, v katero sem vrtal in na katero naj bi pritrdili police, ni bila najbolj ravna. To za nas ni bil pretrd oreh, saj smo hitro našli rešitev. Ugotovili smo, da vijakov ne smemo pritrditi do konca. Ta dan sem bil polno zaposlen z vrtanjem lukenj v steno, Marko pa je sestavljal police. Bila sva kar uspešna, vendar je vse kazalo, da bo bova potrebovala še kakšen dan, dva. Tokrat se nama je pridružil Bojan, saj je bilo treba zamenjati še vse vtičnice in stikala. Vsi trije smo delali do poznega večera in postalo mi je jasno, da bomo res potrebovali še dan, da bo vse nared. Tudi tega dne sva začela zgodaj in počasi so nama že pojenjale moči, a se nisva prepustila obupu. Vztrajala sva, da narediva do konca, kar sva si zadala. To je bil že peti dan zaporedoma, da sva bila tam od jutra do večera. To ni kar tako, za to moraš imeti kondicijo. Uspeh ni izostal; ko sem naslednje jutro prišel v dnevni center Kralji ulice, sem Moniki, ki je odgovorna za PRP, ponosno povedal, da lahko pripeljejo stvari iz trgovine v skladišče, kjer jih bomo zložili na police. In da ne pozabim: delček skladišča smo dobili v uporabo tudi naš Brane, Marko ter seveda jaz, saj bomo imeli tam delavnico v malem, kar so sanje vsakega mojstra našega kalibra.

Darko Gostan

foto: Brane Blenc

INTERVJU Z GOSPO MARIJO -

STALNO STRANKO V POSREDOVALNICI RABLJENIH PREDMETOV

foto: Anja Žnidaršič

Kako ste izvedeli za Posredovalnico rabljenih predmetov?

Za vašo trgovino mi je povedal moj dolgoletni prijatelj, ki je prav tako kot jaz velik ljubitelj in zbiratelj rabljenih predmetov. Ko sem izvedela za ta vaš projekt, sem še isti teden prišla pogledat in bila zelo navdušena. Ker sem upokojena in vdova, imam veliko časa, zato si ga krajšam tudi z obiski nedeljskih boljših trgov, kjer poznam veliko prodajalcev in obiskovalcev. Vsem sem že priporočila vašo trgovino.

Kaj vas v Posredovalnici rabljenih predmetov najbolj pritegne?

Kot sem že omenila, imam veliko strast in poseben odnos do rabljenih predmetov, predvsem do tistih s starinsko vrednostjo. Lahko bi rekla, da je to moj hobi, saj imam doma v stanovanju veliko tovrstnih stvari razstavljenih po policah in razobešenih po stenah. Ker sem že nekaj let vdova in sama v stanovanju, mi ti predmeti delajo družbo in popestrijo dneve.

Nekaj nakupljenih stvari obdržim zase, nekatere pa podarim sorodnikom, kadar pridejo na obisk. Velikokrat kaj nesem tudi župniku, ki je vedno zelo hvaležen

Kateri so tisti predmeti, ki najpogosteje pritegnejo vašo pozornost?

Pri vas zelo pogosto kupujem nakit. Všeč mi je, ker ga dobim zelo poceni. Nečakinje so vedno vesele novih okraskov. Na mojem seznamu so tudi prti, večje torbe in tehnične stvari. Televizije, radii in pisalni stroji. Marsikaj od tega je v študentskih stanovanjih mojih nečakov.

Kaj vam je najbolj všeč pri posredovalnici in zaposlenih v njej?

Prostor je lepo urejen, predvsem oprema in postavitve predmetov. Na policah so vsak teden nove stvari, tako da lahko zadovoljim potrebo po opazovanju, občudovanju in tudi nakupu. Zelo dobro se razumem z vsemi zaposlenimi. Rada pridem tudi zato, ker mi vedno ponudijo prostor, da se usedem in odpočijem ter seveda malo poklepetam. Prodajalci so mi vedno pripravljeni dati kako stvar na stran in točno vedo, kaj rada kupujem, to pa mi tudi pripravijo in ponudijo. Všeč mi je tudi to, da lahko stvar, ki ne deluje, je polomljena ali mi morda ne odgovarja, prinesem nazaj, predložim račun in v vrednosti vrnjene stvari izberem drug predmet. Če kupim večje stvari, ki bi jih sama težko nesla domov, mi jih prijazna dekleta odpeljejo tudi do doma.

Monika Cerar

MILOST

Čistost,
hrepenenje,
humanost,
pomoč,
vztrajnost,
obstoj.

Milost -
zahvala,
da smo,
gre tebi!

Anastazia Om

foto: Žigraja

SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI, 12. DEL

08
KRALJI
ULICE

Že nekaj časa se je počutila nemirno, kot da bi kar slutila nekaj, kar ji bo življenje še bolj otežilo. Ni se motila! Prvi nevihtni oblak se je prikazal v obliki 19-letne punce, ki jo je s seboj pripeljal delodajalec. Sicer ju ni silil v karkoli umazanega, ampak jo je pripeljal k Nuši, da jo malce uvede v delo, ki ga opravlja. Še ena uboga reva, ki se ni zavedala, kaj jo čaka! Že tisti trenutek ji je hotela zavpiti, naj steče stran, kolikor hitro jo nesejo noge, kajti tega, kar jo čaka, ne bi privoščila nikomur! Potem ju je predstavil in Maji, kakor je bilo punci ime, naštel pogoje dela. Sledilo pa je tudi neizogibno – kokain. Delodajalec Maji sprva ni ponudil črtice, saj je moral za zdaj ostati prijazen, nekakšen priletni dedek, ki niti muhi ne bi storil žalega. Je pa Maja oba presenetila s tem, da je kar sama potegnila ogledalo s kokainom k sebi in vprašala: »Smem?« Tip ni mogel skriti nasmeška. Seveda, ta je že njihova. Kmalu ju je zapustil z besedami, naj Majo nauči kaj koristnega, to je nedovoljenega. Pri tem ji je hudomušno pomežiknil. Če bi imela pri sebi kakšen nož, bi tistega večera zagotovo prespala na Igu. Vrata se niso niti dobro zaprla za njim, ko je Maja iz svojega ruzaka privlekla žlico in nepogrešljiv heroin z besedami: »Koka zadane za kratek čas – tole pa je prava stvar!« Nuša je nemo obsedela, medtem pa si je Maja pripravljala, kakor je temu rekla, zvarek. Prvič v življenju je bila priča temu procesu, ki je na koncu pripeljal do popolne otopelosti in nezavedanja. Posledica tega je bila, da se je Maja dobesedno zvrnila po kuhinjskem kotu. Nema od strahu Nuša ni vedela, kaj naj stori, ko je tišino presekala zvok mobitela. Prva stranka. Kaj naj zdaj stori? Nujno je potrebovala denar, ampak z nezvestno Majo v kuhinji – kako naj sploh dela? Kljub temu se je skoraj kot v transu odzvala na klic in že čez pol ure je na vratih pozvonilo. Nuša je zapahnila vrata

v kuhinjo in moškega kakih štiridesetih dobesedno zvlekla v masažno sobo. Ko je začela delati, sta najprej govorila o nepomembnih stvareh, potem pa se je možakar razgovoril o svoji stresni službi in o tem, kako resnično potrebuje to masažo – bil je namreč kriminalist. Ob teh besedah so Nuši roke avtomatično zastale, prvič zaradi dejstva, da dela na črno, da niti ne omenjamo nezvestne Maje v kuhinji, ogledala s črtico na kuhinjski mizi in tega, da je smrkala od že zaužitega kokaina. Le ena misel ji je zlovešče utripala v možganih – Ig. Spremembo v vedenju je opazil tudi on, a jo je takoj začel pomirjati, češ da se zaveda, da ona verjetno nima dovoljenja za masažo, vendar on podpira lastno pobudo in razume stiske mladih ljudi, ki težko dobijo službo.

Vse to seveda pod pogojem, da dela samo zase. Poznal je primere, ko so bile punce, kot je ona, primorane dajati denar od zaslužka tretji osebi. Pri tem se je usedel na masažno mizo in jo vprašujoče meril: »Delaš samo zase?« Neprepričljivo je začela zatrdjevati, da nima nobene tretje osebe za sabo, ampak ko jo je nekako malodušno meril, ji je zastal glas. Nasmehnil se je, ji zagotovil, da ni kriminalist, ampak delodajalčev prijatelj, ki se je hotel le prepričati, da ga ne bi takoj izdala, sploh pa je opazil, da smrka. Iz žepa je izvlekel denarnico, ji izročil denar in ji z zelo resnim glasom naročil, da če jo kdo vpraša karkoli podobnega, mora biti bolj prepričljiva. Oblekel se je in šel. Od olajšanja se je Nuša sesedla na mizo, iz kuhinje pa je prišel Majin glas. Uvajanje se je torej začelo. Nuša jo je učila masirati, ona pa njo vpeljevati v življenje odvisnice od heroina.

Marko Nakrič

PUNK

Lea Mihalič

Punk mi je odkril, da ne obstajajo le naša ulica in sosednje in da ne obstajata le šola in dom. Odkril mi je tudi, da ni vse v lepo povoskani obleki, ki ti jo kupita ati in mami. Vse to sem odkrival pri guruju punka v naši stolpnici.

Z izgovorom za domače, da se grem k njemu učiti matematiko, sva tam poslušala radio Študent in eno punk ploščo, ki jo je že imel. Igrala sva neko komplicirano igro GO. Seveda pa vsega tega ne moreš početi ravno žejen in normalen. Tako sem si širil obzorja v smislu spoznavanja alkohola in tablet pa tudi v mešanju različnih zvarkov. Mojim doma se še sanjalo ni, kaj se pravzaprav dogaja z menoj. Ni mi bilo več všeč, da sem se oblačil po modnih idejah staršev. Tako je počasi nastala moja nova garderoba, ki pa je domači niso smeli videti. Garderobna omara je bila v kleti za gajbami krompirja. Tam ni bilo strahu, da bi jo kdo pomotoma odkril. Tako sem takrat lahko prvič stopil na cesto kot pravi punker: strgane kavbojke, v katerih se je videlo pol riti, z gesli posvinjana mikica, vojaški škornji, namesto pasu zračnica in ketna okoli vratu. Ja, to je bilo to. To je bil končni

občutek zmage, svobode. Taubi je Taubi in jebe se mu za ves svet. Čeprav ... moram priznati, da je ta moja nova modna smer prinesla nemalo problemov na cesti. Ljudje so me gledali kot kugo. Nekateri so se mi smejali, drugi so se me izogibali, spet tretji so me šikanirali, žalili ... Na koncu so iz šole celo klicali očeta. Doma je bilo potem seveda divje. Končno sem se začel braniti. Braniti, da sem punker in me ne bo nihče učil, kako moram živeti. Kajti jaz sem napreden, ne pa zarukan proletarec. Staršem je bilo jasno, da mi ne bodo prišli do konca. Začelo se je novo, živčno obdobje v življenju naše družine. Toda meni je bila moja uniforma všeč, še posebej njen vonj po kleti in krompirju. In ko sem korakal po cesti z modnim dodatkom, steklenico in raznimi substancami v žepu, sem se počutil kot kralj. Še več: kot sam Bog!

Taubi

TATU ZGODBA — OD KULTURNE PRIPADNOSTI DO »SPOMINSKE KNJIGE«

Okraševanje telesa s tetovažami je zelo star način izražanja, katerega pomen se spreminja iz generacije v generacijo, v današnjem času pa tudi variira glede na posameznikovo osebnost. Kot skorajšnjo diplomantko kulturologije me pomen takšnega »markiranja« izjemno privlači tako iz akademskega kot osebnega vidika, in ta dva pogleda se v resnici močno razlikujeta. Ob tej priložnosti želim opisati osebni pogled na to starodavno umetnost in obenem razložiti, zakaj pravzaprav moje 25-letno telo krasi 10 permanentnih poslikav.

foto: osebni arhiv

Skozi leta tetoviranja (začela sem pri petnajstih) sem v sebi postopoma iskala tudi razloge, zakaj počnem, kar počnem. Zdi se mi, da dokler nisem bila dovolj zrela, niti nisem točno vedela. Vedno sem občutila zgolj željo po tovrstnem izražanju, ki sem jo vedno znova uresničila, do pred kratkim pa je ostala nedefinirana. Moje poslikave so neke vrste spominska knjiga, osebni dnevnik, ki ga niti ne znam razložiti nikomur, razen sebi. Pomeni, ki jih skrivajo besede, simboli in slike na mojem telesu, so močno kompleksni in skoraj noben ne izraža tistega, kar pomeni kot znak. Z njimi rastem in so del moje osebnosti, ki se je razvila skozi vse težave in tudi veselje od prvega pri 15. letih do (trenutno) zadnjega, to je bilo lani (2010).

foto: osebni arhiv

Iskreno rečeno je zame tetoviranje podobno drogi oziroma odvisnosti, vendar odvisnosti te vrste, ki me kot tako dela boljše in ne šibkejše. Vsak motiv je močno premišljen in emocionalno nabit, z vsakim nastajanjem tatuja se počutim na nekakšen način močnejša. Bolečina, ki je prisotna pri nastajanju, me opominja na to in je sama po sebi lepa. To je morda težko razumeti, vendar menim, da določena vrsta

bolečine dejansko lahko izniči drugo. To dojemam kot dejstvo, da sta bolečina ter njen pomen zame zdravilna.

foto: osebni arhiv

Tetovaž nisem nikoli dojemala kot modni trend ali kot nekaj, kar me dela lepšo in zanimivejšo na zunaj. Konotacijo estetike seveda imajo, vendar je ta estetika pomembna zgolj za mene. Ne obremenjujem se s tem, kar si o tem kdorkoli misli. Veliko ljudi me je že vprašalo o težavah z družbo v smislu, ali sem bila kdaj »na slabšem« zaradi tetovaž. Za zdaj nisem imela takšne izkušnje in srečna sem, da je tetoviranje postalo oziroma postaja vse bolj običajna praksa, vsaj kar se tiče zahodnega sveta. Res je, da s tem morda izgublja svoj prvotni pomen in postaja bolj in bolj »modna muha«, vendar me to ne moti. Še vedno nas je veliko takšnih, ki najdemo v tej umetnosti neki smisel samega sebe, seveda vsak na svoj način. Sama s tem kreiram svojo zgodbo, svojo spominsko knjigo, v kateri je ostalo še kar nekaj praznih strani. Te strani bodo popisane takrat, ko bo moja osebnost spet potrebovala delček svoje droge.

Sanja Djorem

foto: osebni arhiv

VSTAJA NEVIDNIH DELAVCEV SVETA

Medtem ko je bilo organiziranje Nevidnih delavcev sveta (IWW) v BiH v polnem teku, so v drugi polovici lanskega leta dejavnosti med delavci v Sloveniji po treh letih delovanja kar nekoliko zastale. Po novem letu pa je »počilo«: SCT, Vegrad ...

SCT

Ob obisku delavskega doma na Šmartinski cesti smo izvedeli, da bodo že naslednji dan, 19. 1. 2011, odpustili večje število delavcev podjetja SCT Obrati (hčerinske družbe SCT). Med delavci je bilo čutiti mešanico jeze, razočaranja, strahu in zaskrbljenosti. Izguba zaposlitve za mnoge pomeni hkrati tudi prenehanje dovoljenja za prebivanje in s tem izgon iz države, kar jim onemogoča, da bi udeležili svoje pravice, vezane na trajanje neprekinjenega bivanja v Sloveniji. Delodajalci jim dolgujejo plače, regres (del celo za leto 2009) in druge obveznosti. Nekaterim tudi po 12 let in več niso plačevali socialnih prispevkov. Spet drugi zaradi diskriminatorne zakonodaje in meddržavnih sporazumov kljub rednemu vplačevanju prispevkov niso upravičeni do nadomestila za primer brezposelnosti. Kako naj potem plačujejo oderuške najemnine Novisti, še eni hčerinski družbi SCT? Novista za posteljo v delavskem domu, ki so ga pred desetletji dejansko zgradili sami delavci s t. i. solidarnostnimi sobotami, zaračunava tudi po 160 evrov mesečno.

Kljub mučnemu vzdušju so delavci stopili skupaj ter naslednje jutro na sestanku z vodstvom podjetja SCT Obrati zahtevali, naj jim takoj izplačajo vse, kar jim dolgujejo, dotlej in dokler si ne najdejo nove zaposlitve, pa bodo brezplačno prebivali v delavskem domu. Podprli so jih tudi aktivisti IWW, med njimi Irfan Beširević, ki je te zahteve tudi predstavil. Na tem sestanku so 118 delavcev obvestili, da jim bodo odpovedali delovna razmerja. Dan kasneje je v Socialnem centru Rog potekala skupščina IWW, na kateri je samoorganizirana skupina delavcev SCT postavila sedem zahtev vpletenim podjetjem in pristojnim državnim institucijam:

1. Delavcem mora biti kljub prenehanju zaposlitve (zaradi odpovedi delovnega razmerja, izteka pogodbe o zaposlitvi ali izteka delovnega dovoljenja ali dovoljenja za prebivanje ali kakšnega drugega razloga) dopuščeno nadaljevanje bivanja v delavskih domovih, in to brezplačno. Delavca se ne sme odjaviti z naslova delavskega doma.

2. Delavcem, ki so iz kakršnegakoli razloga izgubili zaposlitev, bodisi so dobili odpoved bodisi se je iztekla pogodba o zaposlitvi, se ne sme razveljaviti delovnega dovoljenja ali dovoljenja za prebivanje.

3. Takojšnja ustavitev izгона delavcev iz Republike Slovenije, ki jim zaradi izgube zaposlitve preneha dovoljenje za prebivanje.

4. Takojšnje izplačilo nadomestila za primer brezposelnosti vsem delavcem, ne glede na to, ali imajo v RS začasno ali stalno dovoljenje za prebivanje, saj so do njega upravičeni, ker so vsi enako plačevali zavarovanje za primer brezposelnosti.

5. Takojšnje izplačilo odpravnin delavcem, ne glede na to, ali izgubijo delo zaradi stečaja ali zaradi izteka pogodbe o zaposlitvi.

6. Vsem delavcem je treba takoj za nazaj poravnati neizplačane plače, regres in druge pravice iz dela.

7. Za vse delavce je treba takoj plačati socialne prispevke za nazaj, ki jih delodajalci sistematično in ob vednosti države niso plačevali.

Zaradi neustreznih odzivov večine odgovornih in celo groženj Noviste s prisilno izselitvijo sta bila 25. 1. 2011 na skupščini IWW oblikovan stavkovni odbor stanovalcev delavskih domov in razglašena stavka plačevanja stanarine. To je prav gotovo prva

stavka najemnikov (vsaj) na območju Slovenije.

Po pozivu javnosti, naj Novisto »zasuje« z apeli v podporo zahtevam stavkovnega odbora, smo v sredo, 9. 2. 2011, organizirali še protest pred Novisto in ZRSZ. Javni shod se je začel v Rogu, od koder se je povorka s transparenti in ozvočenjem na triciklu odpravila proti Novisti. Tam so se nam pridružili še nekateri delavci podjetij SCT Obrati, kjer so tisto dopoldne delili delovne knjižice, in SCT-GEM, kjer so 300 delavcem odpovedali delovno razmerje. Skupaj je protestiralo okrog 100 ljudi. Od Noviste smo ponovno zahtevali brezplačno bivanje stanovalcev delavskih domov, dokler ne uveljavijo svojih pravic. Direktorice Marjance Kaučič sploh ni bilo na delovnem mestu. Tam je pustila le nepodpisano izjavo za javnost. Shod se je zaključil pred ZRSZ, kjer smo ponovili zahtevo po takojšnjem izplačilu nadomestil za primer brezposelnosti za vse delavce, ki so vplačevali prispevke.

Vegrad

Vzporedno smo delovali tudi v Velenju; 22. 1. 2011 je manjša ekipa IWW obiskala Vegradov delavski dom. Delavci so bili razjarjeni. Upravljanje delavskega doma je prevzelo Humanitarno društvo Mali princ (ki ga dejansko ni v razvidu humanitarnih društev) in jim najemnine s 60 evrov dvignilo na 90 evrov oz. 115 evrov mesečno za 4 m² v skupnih sobah. Mali princ delavcem sicer nudi tudi po en topel obrok na dan, ki pa naj bi ga v resnici financirala Mestna občina Velenje. Sicer pa se soočajo s podobnimi težavami kot delavci SCT.

Ob naslednjem obisku, bilo je 3. 2. 2011, so zato samoorganizirani delavci Vegrada in njegove hčerinske družbe Vemont postavili tudi podobne zahteve, dodali pa so ji še osmo:

8. Zavod za zaposlovanje naj se pozanima o stanju in statusu podjetij, h katerim napotuje delavce na razgovor za delo. Dogaja se, da smo delavci napoteni k delodajalcem, ki ne obstajajo, ali takšnim, ki imajo zapoznele obveze do drugih delavcev.

10. 2. 2011 je bil sklican sestanek s predstavniki MO Velenje, Malega princa, Vegrada, Vemonta in lokalnega ZRSZ, vendar se je vabilu odzval le zadnji. Ker niso dobili ustreznih odgovorov, so tudi stanovalci Vegradovega delavskega doma v Velenju razglasili stavko. Že naslednjega dne, 11. 2. 2011, so se po dva predstavnika stavkovnih odborov delavcev Vegrada in SCT ter aktivistov IWW udeležili sestanka v Uradu predsednika RS. Predsednik Türk, ki je že pred tem v pismu podprl aktivnosti IWW in večino zahtev, je javno okrcal sindikate zaradi njihove pasivnosti in jih skupaj z Vlado RS pozval k aktivnemu reševanju stiske delavcev migrantov. Se nadaljuje ...

Matjaž Oven

ODPRTJE MEDNARODNE LIKOVNE RAZSTAVE »IGRAJ SE Z MANO«

foto: Nina Babnik, Martin Malec

V sredo, 26. 1., se je v Cankarjevem domu dogajalo nekaj prav posebnega, potekalo je odprtje mednarodne razstave likovnih del Igraj se z mano.

Vse se je začelo na začetku letošnjega leta, ko je Zavod za usposabljanje Janeza Levca v sodelovanju z Društvom za kulturo inkluzije razpisal natečaj za likovna dela. Sodelujoči so bili otroci iz specializiranih ustanov, vrtcev in osnovnih šol iz vse Slovenije, natečaj pa je segel celo čez mejo, saj so risali tudi otroci iz Avstrije, Poljske, Litve ...

Odzvalo se je 209 šol, zavodov in drugih organizacij, skupno pa je bilo ustvarjenih več kot 3500 risb. S pomočjo likovne govorice, se je razkrila marsikatera zgodba otrok in mladostnikov, ki so razkrile njihov pogled na svet, dožemanje igre, prijateljstva in družine. Izraženih je bilo veliko občutkov, tako pozitivnih kot negativnih, ki ponekod nenadzorovano ali nezavedno pronicajo v svet. V določenih primerih je v motiviki zaznati tudi strah pred določenimi vsebinami in željo po zadostitvi kriterijem lepega in sprejemljivega.

Izmed 3500 prispelih del jih je bilo v Cankarjevem domu razstavljenih 650, izbor pa je temeljil na poskusu prikaza pestrosti dožemanja sveta skozi oči mladostnikov in otrok. Gre za poskus enakovrednega obravnavanja vseh prispelih del in zavesten izogib določanja kvalitete, ki bi temeljil na priučenem likovnem jeziku ali večše uporabljeni tehniki. Določena dela so načrtno izbrana s ciljem spodbuditi kritično razmišljanje o projekcijah odraslih na predstave mladih.

V Cankarjev dom so bili povabljeni mladi avtorji del skupaj z vzgojitelji in učitelji. Ogledali so si predstavo Martin in Gregor (po predlogi Martina Krpana), nato jih je presenetil raper Zlatko s hišnim bedom Igraj se z mano, ki jih je zabaval

in animiral do vrhunca dogodka. Ta je bil, ko so otroci sami postavili razstavo ob spremljavi benda in bili tako aktivneje vpleteni v celotno dogajanje. Ker pa otrokom hitro postane dolgčas, kar dobro ve vsak starš ali vzgojitelj, so hkrati potekale še ustvarjalne delavnice. Za konec je sledilo presenečenje – torta velikanka.

Razstava je v vseh pogledih zadostila pričakovanjem: nastalo je več del kot lani, sodelovalo je tudi veliko več šol in drugih ustanov. Najlepše pa opišejo atmosfero dogodka občutki ene izmed obiskovalk: »Vzdušje je super, res je lepo pogledati vse te otroke, ki se družijo in se počutijo kot zmagovalci, saj prav njihove risbe visijo v Cankarjevem domu.«

Razstava je bila na ogled v II. predverju Cankarjevega doma do vključno 6. februarja 2011, potem pa so dela zakrožila po različnih lokacijah po Sloveniji in tujini z namenom poudarjanja igre kot pomembne socialne dejavnosti človeka in hkrati kot pedagoškega procesa, skozi katerega se brišejo meje med »hendikepom in normalnostjo«.

Nina Babnik

foto: Nina Babnik, Martin Malec

POJ MI PTICA

Poj mi ptica o pomladi
Poj o cvetju na livadi
Poj o ljubezni ki živi

O hrepenenju ki se budi
Poj mi ptica da ima me rad
Da sem jaz njegov zaklad

Smilja

NEK AJ

cestnih

DEL POTI

Svobodna sem,
tekam po gozdu,
kar naenkrat,
sredi noči,
izginejo vse sledi.

Budna sem,
razmišljam o naju,
o najinem delu poti,
ki je več ni.

Iva Tisa

BREZ NASLOVA

Še zdaj pomnim dan, ko sem prišla v to hišo. Moj občutek je srkal energijo sonca, narave, ko pa sem vstopila, sem čustva avtomatično pustila zunaj, kajti vedela sem, da bom tu ostala do konca svojega življenja. Grozen občutek krivde. Kako sem lahko dopustila, da dobim to bolezen – AIDS. Še zdaj pomnim kuhinjo na koncu hodnika, ki me je spominjala na zadnjo večerjo. Že pet let sem vedela, toda takšne hiše si nisem predstavljala niti v najhujših nočnih morah. Sprijazni se! Kako naj se, če pa občutek krivde tako boli, da bi znorela. Da, prišla sem umret. Kosti me bolijo, in to tako močno, da bi si odrezala noge! »Anja, to je Alen.« Pogled mi zdrsi po njegovem koščenem telesu. Smrtnik – obsojen na krivdo, ki si jo je sam prizadel. Tudi jaz sem takšna. Moje velike oči požirajo njegov nasmech, kot da bi hotela od njega ukrasti še zadnji košček energije. Da, jaz sem je potrebna. On je živi mrtvak – še nekaj mesecev ima na razpolago, pa se trudi živeti življenje tako kot drugi. Tudi on je bil džanki.

Pravi, da ga je okužila neka punca, ki jo je srečal v Venezueli. Spominjam se dneva, ko sem še hotela živeti. Podobna avantura. Če me tisti model takrat ne bi pustil na nevarni cesti v Bogoti, bi mogoče še živeła. Ulica terja nove žrtve. Celo telo mi vibrira. On me je rešil. Ulice in mi dal teh pet let življenja, če se temu lahko tako reče. Zakaj nisem umrla takrat? Rešil me je in hkrati zaslužnil na gotovo smrt. Kako naivno. Toda ne krivim njega. Naj počiva na aveniji Caracas. Dal si je golden shut in me pustil samo, da sem komaj zbrala za zadnjo karto, polet 27, do tukaj. Ja, prišla sem umret v MIRU! Ne vem, kako da sem po toliko poskusih samomora sploh še živa. Toda nisem našla notranjega miru in upam, da ga bom našla tukaj. Kdorkoli že si, bog ali hudič, odpusti mi! Nikoli nisem verjela v nikogar. Toda zdaj sem tukaj, da se razbremenim in za večno zaspim v miru. Kėsam se. Hiša smrti je na koncu moj odrešitelj. P. S. Vi tega ne morete razumeti ...

Damjana

DUŠA

Eno bistvenih vprašanj je zmeraj bilo, ali s popuščanjem možganov popušča tudi človek oziroma duša v njem. Medicinska veđa bi rekla: Da, popušča, posebno v primeru, če nima samo progresivne demence ali cerebralnih fistul ali možganske fibroze laktalnega tipa, marveč je tudi že v letih in poleg tega boleha za inkontinenco; absolutno pa, če trpi za progresivno okostenelostjo ušesnih membran. In ker so te v neposredni bližini centralnega živčevja, smem postaviti anamnezo, da je tudi njega skorja podvržena enakemu procesu. Če ima ob tem še poapnenje žil, posebno kapilar okoli rektuma, in posledično izgubo kontrole nad sekrecijo, tedaj človeka praktično ni več. Ekonomska veđa bi rekla, da je do tega vprašanja, dokler je človek še živ, indiferentna. Važno je, da nekako pride do štacune in banke. Sociolog bi se v načelu strinjal in dodal: Možné pa so različne reakcije tega človeka. Precej je odvisno od okoliščin. Od tega, denimo, ali deluje sam ali je vključen v množico. Če je vključen v množico, ja, v tem primeru se pa res sprostitjo vse njegove zmožnosti. Teolog pa bi takoj spoznal, da se v vprašanju skriva ost. Rekel bi, in to v nasprotju s pričakovanjem, da ja,

seveda, človek popušča, normalno! Ampak s tem popuščanjem samo pridobiva! Možgane je namreč vse preveč uporabljal za razglabljanje o obstoju Boga! Ki pa ravno z razumom ni dosegljiv kot tudi ne njegova milost! In s tem vse drugo! In če dovolite, ker vidim, da vas stvar zanima, tukaj imam eno od precej dobro ohranjenih kolenskih pogacic svetega Tomaža, ki posebej za vas stane samo 2000 evrov!

Bežimo od vseh teh znanosti. Jaz bi takole rekel: S kretenóm gre težko še na slabše, pametnega je pa res škoda. V podporo tej tezi bom navedel primer enega pametnega človeka, da me kdo ne obtoži izživljanja nad siromaki. Še več, za primer bom dal žensko, ki se mi je vselej zdela v vrhunski psihofizični kondiciji. Kaj boš kupila, sem jo vprašal, ko sva šla v Emporium. Ne vem, pač kakšno cunjo, je odvrnila čisto prisebno in bilo mi je všeč, da je uporabila ta izraz. Gre pač za nujno zlo, tekstil. Moramo ga imeti na sebi. Kot prvo zato, da nam mraz ne bi škodil, kot drugo zato, da skrijemo katero od telesnih hib. Vendar si je žena nato vzela kar preveč časa za prebiranje med robo in se zmrdovala nad vsakim mojim predlogom. Ampak potrpel sem. Ko pa je naposled izrazila brezmejno navdušenje nad nečim, kar obleki ni bilo niti podobno, glede na ceno pa je bilo tudi daleč premajhno, sem, jasno, posegel.

»Hej,« sem rekel, »pamet v glavo!« »Počakaj. Spremenil boš mnenje, ko stvar oblečem,« je rekla in vsa vznemirjena šmugnila v kabino. Toda ko je prišla ven ... Ti mater, najprej sem jo imel za eno drugo, tako fajn mačka je bila videti!

Ne rečem, štima, želim si sprememb, rad vidim, potipam in okusim kaj novega, ampak ne bi se rad tepel z drugimi moškimi za nekaj, kar mi pripada po zakonu. Zato sem rekel: »V tem boš šamo doma. In če boš hodila okoli, boš hodila samo okoli mize in stojala za sušenje perila. Okej, lahko tudi okoli omare.« Ko bi bil omenil še posteljo, morda ne bi znorela. No, saj ni, vsaj ne tam. Cunjico je sicer malček divje bđvrgla, ampak nato ji je bil en normalen kostim še kar všeč in sva ga vzela. Ampak doma! ... Košilo sicer ni bilo bolj zanič kot po navadi. Še potem, ko je med pomivanjem posode razbila kozarec, sem bil zmožen prijazne besede. Jaz vsekakor. Mene ne vrže iz tira vsaka malenkost. Bomo pa res

imeli veliko sreče, sem rekel. Vendar na to šalo ni reagirala s smehom, kakor sem bil vajen. Sploh ni. Nekam odsotna se mi je zdela. Ali boljše rečeno, preveč miselnega napora je na lepem potrebovala celo za nekaj tako preprostega, kot je likanje. Zato sem ji sugeriral, da bi se medtem lahko posvetila še čemu ali komu. Tedaj pa ... ti mater, tedaj je pa priletelo! In to likalnik, jebenti! Ni več dvoma. Ko se skvarijo možgani, tudi duša crkne.

Zoran Hočevar

Kot že lani, bomo tudi letos praznovali rojstni dan Zeitgeist gibanja in njegovih idej po celem svetu. Za to priložnost bi predstavil film Zeitgesit Moving Forward. Govori o družbeno-ekonomskih razlikah in razlogih za njih. Če se spustimo po družbeni lestvici od bogatih navzdol, je zdravje vedno slabše, saj med drugim narašča brezposelnost. Dokazano je, da kronično bolni ljudje niso produktivni, poleg tega pa se viša tudi umrljivost dojenčkov. Veliko vprašanje je torej - zakaj dejavniki tveganja še vedno obstajajo? Če preverimo lestvico najbogatejših, lahko sklenemo, da ni nujno, da če si reven, si tudi slabšega zdravja, zagotovo pa pripomore k temu pritisk in razni stres. Ključen pri tem je občutek, da se POČUTIŠ REVEN, saj je revščina najhujša oblika nasilja! Naša miselnost je torej napačna. Tobačni magnatorji so cenjeni, ker imajo v lasti ogromno premoženje, prav tako cveti trgovina z alkoholom, da niti ne omenjam farmacije. Po drugi strani pa umetniki, izumitelji in delavci razpolagajo z bore malo sredstvi. Vse to seveda vpliva na KAKOVOST DRUŽBENIH ODNOSOV. Celo rastline bolje uspevajo v urejenem, harmoničnem okolju, kaj šele človek! Razmislimo torej katera odvisnost je za človeka bolj škodljiva - odvisnost od drog ali od denarja? Pa s tem ne zanikam slabega vpliva drog. Rad bi pojasnil še en absurd današnje ekonomije - zakaj ne bi proizvedli res kakovostne mize iz najmočnejšega lesa, namesto da vsako leto kupujemo pohištvo nizke kvalitete samo zato, da se dela bisnis. Pa pogledjmo še monetarni sistem, bogataš naloži 10 000 \$, za leto dni in dobi na koncu leta 40 000 \$, revež pa si spósodi (seveda namišljen) denar in plačuje obresti bogatašu. Zakaj se dogajajo recesije? Zaradi prikrivanja

dolga. Vse to vpliva na krizo človeških vrednot kot so ljubezen, enakovrednost, zdravje, razumevanje, resnica, spoštovanje sebe in drugih. Zanimivo pa je še nekaj - ali gre denar za zapore tudi na borze? Ja, gre, iz česar lahko potegnemo zaključek - več kriminalcev, več profita. Dokazano je, da so ljudje s poškodbo možganov manj dovzetni za občutke empatije, se pravi, če boš robot brez čustev, imaš večje možnosti, da boš uspel. Takih je na Wall streetu dosti. Vendar pa so pomembne tudi OKOLIŠČINE V KATERIH ODRAŠČAŠ. Če postaviš človeka, pa čeprav je gensko nagnjen k nasilju, v spodbudno okolje, ni nujno, da razvije te svoje negativne potenciale. Sam kljub neugodnim časom, podpiram to, da je človek odprt, skrben, kreativen in spoštljiv. Mislim, da je to nujno, če želimo živeti v lepem svetu.

Zeitgeist Warrior

ANEKDATE IZ PRODAJE

ZAKAJ SI TO KUPILA?

Nekega dne prodajam v podhodu železniške postaje, ko pride ženska z dvema otrokoma, starima okoli 5, 6 let. Ko izvleče denarnico in mi izroči 3 evre za Kralja, to povzroči silno nasprotovanje pri enem izmed otrok, ki jo napade z vprašanjem, češ, zakaj si to kupila. Ženska se pri tem razburi, saj če je že njemu lahko kupila Spidermana, bo pa tudi Kralja, konec koncev pa je to njen denar. Njena reakcija mi je všeč, vendar pa niti ne črhnem, čeprav si mislim svoje. Čez nekaj dni se zgodi podoben »incident« s približno tri leta staro punčko, ki mi zabrusi, da Kralja ne rabi. To opazi starejša gospa, ki hodi za to družino, stopi do mene in s povišanim glasom pojasni: »To jo je pa mami naučila.« Pri tej materi izjava povzroči ogorčen pogled in nagel odhod. Ob tem se mi starejša ženska nasmehne z besedami, da sicer tudi ona ne potrebuje Kraljev, ker slabo vidi, ampak mi kljub temu stisne v roke dva evra. Vendar pa zadnje čase otročaji niso moj edini problem. V zelje mi skače tudi vsiljivi prodajalec, ki Kralja večkrat ne da

od sebe, ga pa seveda ne pozabi zaračunati. Zadržuje se pri potniških blagajnah, tako na železniški kot na avtobusni postaji, zato vas prosim, da se ga izogibate. Sam ga sicer prepodim, a kaj ko se čez 20 minut spet veselo vrne. V svojem imenu se vsem svojim rednim in potencialnim strankam iskreno opravičujem.

Marko Nakrič

NISMO VSI ISTI

K meni pride starejši moški. Vpraša me o časopisu in potrudim se, da mu vse razložim, potem pa začnejo vprašanja kar deževati: »Pa koliko si ti stara? 25 let?« Povem, da jih imam 10 več, on pa začne napletati, kako me je škoda, ker da so Kralji sami propadleži, ki se ne znajo pogovarjati o ničemer drugem kot o alkoholu in drogi. Razložim mu, da ni ravno tako in da smo brezdomci in tudi prodajalci časopisov med sabo vendarle različni! Pojasnim mu tudi, da nimam namena razlagati neznancem o svojem življenju, kaj šele o problemih, ki so me doleteli v vseh teh letih. Ko takole kar nekaj časa pljuva vsevprek, stopi do mene drug moški, ki je prej samo stal zraven in poslušal. Vpraša me, koliko stane časopis, in ga brez zadržka kupi. Očitno pa to omehča tudi prvega, saj mi ta vrže denar za polovico cene, časopisa pa noče vzeti. Vsebinska ga menda ne zanima. Ne gre pa brez tega, da ne doda še pike na i k svojemu predhodnemu monologu: »Škoda, da Bogu kraješ čas!« Nič ne odvrnem, pa ne zato, ker ne bi imela kaj. Včasih je kaj preprosto bob ob steno.

Tanc

HVALEŽNA STRANKA

Ko je izšla februarjska številka Kraljev ulice, sem bil zelo vesel, saj sem lahko že malce prej ponujal časopis, to pa se vedno izkaže za dobro. Najbolj med vsemi sem si zapomnil stranko, ki mi je dala celih 15 € za novembrsko, decembrsko in januarsko številko, ta stranka pa ni bila nihče drug kot moja babica, pri kateri sem lahko po desetih letih spet prespal. To mi je prineslo srečo in veselje.

Tadej

PRIPRAVA NA NOVO SEZONO

foto: arhiv Socio

014
KRALJI
ULICE

Pomlad že trka na naša vrata, povrhu pa se je začel še izbor za SP 2011 v malem nogometu za brezdomce, ki bo potekalo v Franciji. Prvi izbor je bil v Kranju v telovadnici srednje ekonomske šole. Neučakani nogometaši smo se dobili pred zavetiščem za brezdomce v Kranju in se preizkusili z ekipo mladih nogometašev NK Kranj. Sotekmovalci smo se tam videli prvič, kar je po svoje razumljivo, saj nismo vsi iz istega

kraja. Zbralo se nas je šest fantov, poleg nas pa je bil prisoten še selektor slovenske reprezentance, ki nas je opozoril, da so fantje nogometnega kluba kar natrenirani in tudi usklajeni, saj že nekaj časa igrajo skupaj. S tem nas je hotel usmeriti v to, naj ne skrbimo toliko za rezultat kot za samo igro. Njemu je najpomembnejše, kdo ustavlja in kdo podaja žogo ter kako pokrivamo igrišče. Tekma se je začela okoli 14:00, igrali pa smo dvakrat po 20 minut. Fantje iz NK Kranj so se na začetku kar trudili, ampak gol v našo mrežo je padel šele proti koncu drugega polčasa. No, zaključili smo z rezultatom 4:3 za njih. Kot se spodobi, smo se za finale vsi postavili pred objektiv, selektor je priznal, da je bil z našo igro zelo zadovoljen, po elektronski pošti pa bomo naknadno obveščeni o tem, kateri izmed nas bo srečni izbranec. Izbor bo sicer potekal po vseh krajih v Sloveniji, na SP pa nas bo odšlo samo osem. Za sladki konec smo se s selektorjem družili še ob kavi.

Darko Gostan

KULTURNI PRAZNIK NI ŠEL NEOPAŽENO MIMO ...

foto: osebni arhiv Laura Liter

Osmega februarja smo se tudi Kralji, odločeni, da se kulturno udeležujemo, odpravili na pot po galerijah. Zvesti udeleženci Laurinih ustvarjalnih delavnic – Arne, Danilo, Ćimi in jaz, smo v spremstvu Laure in njenih dveh prijateljev ob 11. uri krenili na pot.

Na Prešernovem trgu smo prisluhnili recitalu v čast Prešernu v izvedbi znanih gledaliških igralcev in umetnikov, kot so Souček, Ban, gospa Drolčeva, pa še kar nekaj se jih je zvrstilo. Množica, ki je napolnila trg, je navdušeno aplavdirala nastopajočim in tudi mi smo zavzeto spremljali dogajanje. Po dobri uri smo se odpravili naprej, na ogled umetniških in likovnih del naših prednikov v Narodno galerijo. Prvič v življenju sem dojel vso lepoto in bogastvo razstavljenih del. Slovenci smo zagotovo lahko ponosni na stvaritve sonarodnjakov. Končni cilj naše poti pa je bil Slovenski etnografski muzej. Sistematično prikazano življenje Slovencev od pradednine do današnjih dni, rokodelstvo, pomorstvo, ribolov,

življenje naših izseljencev po svetu, vse to me je navdušilo. Vse je bilo na temo kulturne raznolikosti, skratka, zelo zanimivo popoldne. Pohvaliti moram našo mentorico Lauro za organizacijo in vodenje ogleda, s katerim smo vsi dobili nove ideje za naše umetniške delavnice. S prijetnimi občutki v duši in telesu smo ob 18.00 uri sklenili naš potep. Še vedno pa vabimo vse umetniško navdahnjene entuziaste, da se pridružijo naši umetniški delavnici, ki poteka vsak torek med 12.00 in 14.00 v prostorih Kraljev ulice.

Marjan Černigoj

CIRKUS NEGOTOVOSTI — VELIKI POK V ILIRSKI BISTRICI

V petek, 28. 1., smo OdPisani »zašli« v klub MKNŽ v Ilirski Bistrici, saj smo že tako popularni, da nas vabijo na vse konce in kraje. Prišlo je celo več ljudi, kot je nas v gledališki skupini (12 članov), česar smo bili zelo veseli. Zaradi majhnosti prostora so posamezne fore veliko bolj prišle do izraza in odziv je bil temu primeren.

Gledališka predstava, ki govori o absurdnosti naših vsakodnevnih komunikacij, je podprta z videovsebinami za vsako sceno posebej. Recimo, ko pri zaključni

sceni iščemo ravnotežje na odru, se na platnu za našimi hrbti vrtijo hoja po vrvi in intervjuji z vrhovodci, ko pa govorimo o odnosih v družini, sceno podpremo z izjavami naključno izbranih Ljubljčanov.

Bistričani so nas zelo lepo sprejeli in nam celo omogočili prenočevanje, a to možnost sem izkoristil samo jaz (ostali so z repom med nogami ušli domov). Tudi Čača, pasja zvezdnica naše predstave, se je na koncu našla, čeprav nas je bilo že pošteno strah, da se je izgubila. S predstavo Cirkus negotovosti

foto: Žigljaga

bomo še nekajkrat nastopili, saj vabila kar dežujejo. Kdaj in kje (teorija), pa lahko izveste na Kraljih ulice.

Primož Časl

BALKANSKA TURA SOLIDARNOSTI

Na Kraljih se je ob priložnosti oglasil zanimiv mladenič po imenu Raphael s predlogom, da bi kot društvo podprli njegovo neodvisno pobudo solidarnostnega pohoda od Ljubljane do Balkana. Zastavljeno pot namerava prehoditi v približno šestih mesecih, smer pa je določena le okvirno, poimenoval jo je tura proti revščini in izključevanju. Triintridesetletni Raphael, ki sicer prihaja iz Francije, že več let sodeluje v različnih prostovoljnih projektih v Sloveniji in tekoče govori slovensko, tako da vsak teden, ob četrtek med 12. in 14. uro, v naših prostorih predstavlja svoj projekt vsem zainteresiranim, morebitnim podpornikom in privržencem oziroma preprosto ljudem, ki bi se mu pridružili na poti. Tako da – vljudno vabljeni na srečanje. Naš poročevalec ga je ustavil in z njim opravil krajši intervju.

Kralji ulice: Kaj je namen tvojega pohoda?
Raphael Duret-Nauche: Ne grem hodit samo zase. Opazil sem, da ljudje hodijo brez smeri, v krogih. Ne razmišljajo, kaj sploh počnejo. S pohodom jim bom pokazal, da je mogoče iti ven iz ustaljenih krogov. Pohod je tudi odpiranje okna

upanju, proti sivemu in zaprtemu horizontu.
KU: Kako boš to storil?

Raphael: Kot že rečeno, s pohodom, srečanji, izmenjavami in delavnicami.

KU: Povej kaj o delavnicah.

Raphael: Delavnice bodo na temo premagovanja trenutne ekonomske krize in izboljševanja medčloveških odnosov, na temo človekovih pravic, diskriminacije, odpora ...

KU: Kako boš izboljševal medčloveške odnose?

Raphael: Moj pohod je dar ljudem za boljše medčloveške odnose. Sem solidarnostni poštar.

KU: Kako boš premagal ekonomsko krizo?

Raphael: Rešitev je zgraditi temelje za kolektivno zavest. Vsak lahko na osebnem nivoju prevzame odgovornost: to je svobodna izbira zdaj in tukaj.

KU: Kdo te sponzorira?

Raphael: Nihče, imam samo moralno podporo. Sponzorje iščem, saj lahko pomaga vsak, ampak trenutno nimam še nobenega. Računal bom na podporo lokalnih prebivalcev in imel enake pogoje kot brezdomci.

KU: Kaj sicer počneš v življenju?

Raphael: Poskusil sem z glavnim modelom, ampak mi ni bil všeč, ker

foto: Peter Pitambar Pangerc

ne vodi nikamor. Vodi v revščino in izključenost. Rad bi povezal ljudi.

KU: Sprehajalno palico imaš vedno s sabo?

Raphael: Ko grem na dolgo pot, jo imam vedno sabo. Na vrhu ročaja je pikica, ki je simbol enosti človeka. Vgraviran je tudi moj moto: deliti svetlobo, hoditi za mir.

KU: Kdaj začneš pohod?

Raphael: V četrtek, 10. 3., ob 12h sta na uredništvu Kraljev ulice tiskovna konferenca in pogostitev, kjer bo prisoten gospod Hočevar, svetovalec predsednika Turka za zdravstveno in socialno varstvo ter humanitarna vprašanja. Hodit pa grem 13. 3. in Bog ve, kdaj se vrnem. Kontakt je: sbpt2011@gmail.com, telefon pa 040 254 064.

Peter Pitambar Pangerc

OBLAKI V DNEVNEM CENTRU

Taubi, bolj te poznamo kot rednega novinarja našega cestnega časopisa, no, zdaj si se predstavil še kot fotograf. Imaš s tega področja tudi že kaj prakse oziroma kaj te je napeljalo na idejo, da razstavljaš v DC-ju?

Stvar je v tem, da se imam za umetnika, in to za faliranega umetnika. Potem ko sem izdal roman in na KU posnel celovečerni film (ta je še v porodnih krčih), mi je padla na pamet še ideja o fotkah. Ko sem pisal roman, nisem imel s tem nobenih izkušenj, ravno tako ne s snemanjem filma, kjer sem bil popolni avtsajder, podobno je bilo tudi s temi fotkami. Preprosto poskusil sem in upam, da mi je uspelo. Kritiko prepuščam tistim, ki so te fotke pogledali. Kar pa se tiče DC-ja: čeprav pridem redko, ga vseeno čutim kot nek dom. Če bi imel več časa, bi zagotovo vsakodnevno visel na Pražakovi. Je to tvoja prva razstava ali si se morebiti predstavil že drugje? Kaj pričakuješ od nje?

Prva moja razstava je bila v daljnih 80. letih prejšnjega tisočletja v knjižnici Jožeta Mazovca (KD Španski Borci). Vendar tisto ni bila razstava fotografij, temveč kolažev, ki sem jih takrat delal na pobudo Bojana Čonča in Bojana Dekleve – več o tem v

mojem podlistku Taubi. Ta razstava v CD-ju je tako moja druga v življenju. Kaj pričakujem od nje? Ne vem, potegnili me je in zdaj pripravljam še dve. Prva bo o snegu: Lepa si, bela Ljubljana, druga pa o kozolcih: Ljubljanski kozolec.

Kaj te pri fotografiji najbolj fascinira, če jo že primerjaš z drugimi izraznimi sredstvi in kaj npr. moti?

Pri fotografiji ujameš trenutek, ki se nikoli več ne bo ponovil. To sem ugotovil pri oblakih. Spreminjajo se s časom in daljavo. Npr. tukaj so taki, čez minuto in dvesto metrov naprej so drugačni. Oblaki potujejo in jaz sem bil v bistvu nekakšen lovec nanje. Žal mi je marsikateri oblak tudi ušel ali pa je bil na enem mestu druge barve kot na drugem. Začel sem se šaliti, da so oblaki kot kamelioni. Mislim, da sem z njimi bolj razumel Richarda Bacha in njegovo knjigo Iluzije – prigode upornega mesije.

Od kod ideja, da slikaš ravno ljubljanske oblake in ali je v tem kak globlji pomen?

Oblaki so zelo povezani z mojo službo (dostava hrane na dom), zame so strah in jeza. Kjer so oblaki, je dež, in če je dež, se moje delo spremeni v jezo, saj sem pri

foto: MG

tem popolnoma moker. Kolikokrat sem iz službe prišel v razmočenih čevljih in ves premražen, nič kaj krasen občutek. Vendar ... ko se tako po ves dan vozim po Ljubljani, opazam, da oblaki pa le niso samo dež. Ugotovil sem, da so umetnost narave, da so pravzaprav zanimivi. Kot da bi bili živo bitje, ki na nebu ustvarja umetnost. Če pa vse to povežeš še z okolico, je to lahko vrhunec. Česa takega ne bi mogel narisati niti Dali niti Rembrandt ...

Tvoj življenjski moto pa je?

Če le imaš možnost in idejo, išči, ustvarjaj, poskušaj, daj od sebe vse, kar moreš, in deli z drugimi. Saj na koncu boš tako ali tako umrl sam in bedak.

MG

RECIKLIRAJ --> BIKIKLIRAJ!

016
KRALJI
ULICE

Pred približno enim letom, natančneje maja lani, je osem mladih, to so bili Franci Bačar, Domen Žagar, Rok Panjan, Blaž Bačar, Ana Grahor, Dejan Lenko, Gregor Bačar in Tajda Logar, začelo izvajati projekt Recikel Bicikel. Osnovna ideja je enostavna: zbrati stara kolesa in njihove sestavne dele, jih pokrpati in prenoviti in jih tako narediti ponovno vozne. Ugotovili smo namreč, da vse prevečkrat zavržemo stvari, ki bi jih lahko še popravili in ki bi z malo dela delovale kot nove (če ne še bolje). Še posebno na ljubljanskih ulicah je pogosto mogoče opaziti kolesa, ki so skoraj še uporabna, vendar je očitno, da so zavržena in pozabljena od lastnika.

V skladu s tem kolesa uredimo, prenovimo, jim zamenjamo zračnice, namažemo verigo, popravimo zavore, pobarvamo okvir ... Kolesa tako ponovno služijo svojemu prvotnemu namenu varnega prevoznega sredstva, hkrati pa dobijo tudi privlačno obliko in barvo. Na ta način promoviramo kolesarstvo kot zdravo in elegantno obliko premikanja po svetu, ki je koristna za voznike koles in hkrati prijazna do okolja, saj ga ne izčrpa in ne obremenjuje z izpušnimi plini.

Vsi, ki sodelujemo v projektu, smo se naučili nekaj malega o kolesih in o njihovem popravilu, hkrati pa smo znanje delili tudi z drugimi. Imeli smo več delavnic, ki so bile namenjene bodisi vsem mimoidočim na mestnih ulicah bodisi določeni, bolj zaključeni skupini ljudi. Prvo popravilnico koles smo izvedli v okviru festivala Igraj se z mano na Prešernovem trgu: mimovozečim smo opravili majhne lepote in tehnične popravke na njihovih dvokolesnih jeklenih konjičkih. Nadaljevali smo z izvedbo delavnic v dijaškem domu Ivana Cankarja in v azilnem domu na Viču. V septembru smo izvedli še eno popravilnico na festivalu LUPA na Prešernovem trgu, v oktobru pa našo

najdaljšo delavnico, ki je trajala kar 72 ur. Z našimi prijatelji in podporniki smo tri dni popravljali kolesa, na pomoč pa so nam priskočili tudi prostovoljci iz petih evropskih držav, ki sodelujejo v projektu EVS na Slovaškem. Novembra smo kot zadnjo v letu organizirali delavnico za zavod BOB, ki se ukvarja s projektnim učenjem mladih.

Na vseh teh delavnicah smo člani ekipe Recikel Bicikel in udeleženci pridobivali nova znanja o popravljanju koles, bili kreativni in uresničevali svoje ideje. Nekatera kolesa smo samo popravili in jih vrnili njihovim lastnikom, na daljših delavnicah pa smo rabljena in skoraj odslužena v toliko popravili, da so postala ponovno vozna. Ta novo-stara kolesa bomo uporabili na različne načine: nekatera smo oziroma še bomo podarili tujim študentom v Sloveniji, nekatera bomo podarili slavnim osebam v Sloveniji za promocijo recikliranja in bicikliranja, ostalih pa se bomo znebili v okviru dražb. Z denarjem, ki ga bomo prejeli od prodanih koles, bomo organizirali nove delavnice za socialno ogrožene mlade v Sloveniji in tako prispevali k pridobivanju praktičnih znanj, večji vključenosti mladih v družbo, zavedanju pomena narave in smotrne uporabe dobrin.

V okviru projekta Recikel Bicikel pa ne skrbimo samo za tehnično in estetsko popraviljanje koles, ampak poskušamo ljudi ozaveščati o prednostih, zanimivostih in pomembnosti potovanja s kolesom. Za doseg tega cilja vabimo posameznike z zanimivimi izkušnjami, da izvedejo predavanja o stvareh in dogodivščinah, ki so jim blizu, in svoje znanje tako delijo z nami. Na festivalu mladih v Stični je imel tako predavanje Urban Lesjak, ki je nekaj mesecev preživel v državi Malavi in nam je predstavil tamkajšnjo kulturo, običaje in nam zaupal nekaj malega o kolesih, ostalih prevoznih sredstvih in na splošno o razmerah na cestah in prometu v tej afriški državi. V prvi polovici februarja pa smo v galeriji Družina organizirali predavanje ultrakolesarja Marka Baloha, ki je govoril o preteklih izkušnjah s tekem in tudi o pripravah na RAAM 2011. Na predavanju so nekatera kolesa, ki smo jih ponujali na dražbi na naši spletni strani, dobila nove lastnike.

V prihodnosti nameravamo izpeljati še nekaj delavnic in popravilnic. Da bi izpolnili na začetku postavljene cilje, moramo prenoviti še kar nekaj koles. Izvesti želimo še najmanj dve delavnici v dijaškem domu Ivana Cankarja in eno v Novem mestu. Radi bi organizirali še tri predavanja, prvo bo v kratkem izvedla Petra Matos, vodja projekta Očistimo Slovenijo v enem dnevu. Tisti, ki si želite novo, do okolja prijazno izdelano kolo, ga lahko poskušate dobiti na dražbah, ki jih bomo še organizirali. Na spletni strani pa bo potekala tudi nagradna igra. V njej sodelujete tako, da nam pošljete svojo zgodbo, povezano s kolesarstvom ali vašim odnosom do narave, in upate, da bo prav vaša izkušnja izbrana kot najboljša, za nagrado pa boste postali lastnik novega kolesa. Zgodbe nam lahko pošljete na recikel.bicikel@gmail.com, več o nas in dogodkih, ki jih pripravljamo, pa si lahko preberete na naši strani www.recikel-bicikel.eu. Na te kontakte nam lahko tudi sporočite, če imate kakšno staro kolo, ki bi nam ga bili pripravljene podariti, nam zaupate svoje mnenje o projektu ali nas vprašate, kaj pripravljamo v bližnji prihodnosti. Projekt nameravamo uradno zaključiti ob svetovnem dnevu Zemlje, to je 22. aprila 2011, v dijaškem domu Ivana Cankarja, znanje, veščine in ideje, ki jih bomo pridobili, pa bomo po vsej verjetnosti uporabljali v vseh nadaljnjih življenjskih obdobjih.

Tajda Logar in Recikel Bicikel

foto: Ana Grahor

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

UBUNTU

monika.buhancic@kraljiulice.org

»Vsak otrok, ki je deležen nasilja, ima pravico do zaščite. Vsako nasilje krši otrokove pravice do človekovega dostojanstva in fizične integritete.« dr. Danilo Türk

Konvencija Združenih narodov o pravicah otroka v 99. členu navaja, »da morajo biti otroci zaščiteni pred vsemi oblikami telesnega in duševnega nasilja«. Po raziskavi Zveze prijateljev mladine Slovenije je dobra tretjina slovenskih otrok občasno telesno kaznovana, 51 odstotkov staršev nikoli ni telesno kaznovalo otroka, 35 odstotkov staršev pa se odzove na otrokov neuspeh z besednim poniževanjem in zaničevanjem. Tudi študije v nekaterih evropskih državah kažejo na to, da sta telesno kaznovanje in fizično nasilje nad otroki zelo pogosta. Ko imamo enkrat pred seboj tak podatek, mora biti naslednji vzgib vprašanje, kaj na tem področju počnemo na Slovenskem. Na Obali smo bili dolga leta podhranjeni pri nujenju pomoči otrokom in mladostnikom še na kak drug način, kot velja za že utečene vrste pomoči, torej razni programi na centrih za socialno delo in pri nevladnih organizacijah. Vse to se je jeseni spremenilo. V Kopru je svoja vrata odprl Krizni center za otroke in mladostnike (KCM), ki bo deloval pod okriljem CSD Koper. Južnoprimorski KCM sprejema otroke in mladostnike z območij, ki jih pokrivajo Center za socialno delo Izola, Ilirska Bistrica, Piran, Postojna, Sežana in Koper. V center lahko otroci pridejo tudi sami, če se v svojem okolju počutijo ogrožene, po strokovno pomoč in na varno pa se lahko zatečejo kadarkoli, 24 ur na dan, vsak dan v letu. Center deluje po določbah o delovanju kriznih centrov, ki določajo prostovoljni pristop, bivanje do treh tednov (21 dni), sprejetje hišnega reda, obvestilo staršem o bivanju, sodelovanje s pristojnim CSD in obiskovanje šole. Namestitev je omogočena otrokom in mladostnikom, za katere pristojni center za socialno delo ugotovi, da je zanje in za njihove interese nujno, da se nemudoma umaknejo iz zanje ogrožajočega oziroma neprimernega okolja in je nujna takojšnja, a kratkotrajna namestitev. CSD namesti otroka na pravni podlagi Zakona o socialnem varstvu, Zakona o zakonski zvezi in Zakona o upravnem postopku. Prostora je za 6 do 8 otrok, starih od šest do osemnajst let. V hiši so tri sobe, kuhinja, jedilnica, skupni bivalni prostor, dekliska soba in fantovska soba, ki sta ločeni, ter soba za zaposlene. Prav tako je v hiši soba, namenjena obiskom otrok, kjer se lahko v miru in zasebnosti pogovarjajo. Center se tako razprostira na 200 kvadratnih metrih površine v treh nadstropjih. Za vzpostavitev KCM so na Mestni občini Koper že v začetku leta 2010 objavili javno naročilo za izvedbo rekonstrukcije in spremembe namembnosti starega in zapuščenega objekta v Kolarski ulici, kjer je bila nekoč pekarna, v mesecu maju pa so gradbeni delavci že zavihali rokave in tudi pospešeno začeli z deli. Danes ima objekt, ki sodi med anonimno arhitekturo Kopra in je zavarovan z varstvenim režimom tretje stopnje, povsem prenovljeno podobo, saj so ga v pičlih štirih mesecih preuredili z upoštevanjem smernic varuhov kulturne dediščine in tako ohranili celotni zunanji videz, vključno z okrasjem na pročelju. MOK je za obnovo odštél kar 380.000 evrov, celotna obnova pa je bila hvalevreden podvig, saj je stavba v mestnem jedru, kjer so uličice ozke in zato z gradbeno mehanizacijo težko dostopne. Projekt so prav tako prijavili tudi na razpis za delno financiranje Evropske unije, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru

operativnega programa Program čezmejnega sodelovanja Italija – Slovenija 2007–2013, projekt SHOW.

Vsekakor so tovrstne institucije več kot potrebne, kar kaže tudi podatek iz leta 2009, ko so bile v vseh kriznih centrih opravljene 6.003 nočitve, 529 otrok pa je bilo nastanjenih za 21 dni. Z odprtjem KCM v Novi Gorici (le dva meseca po odprtju koprškega) pa je bil končno dosežen cilj Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2006–2010, in sicer zagotovljeni pogoji za delovanje desetih kriznih centrov na območju celotne države.

V samo dogajanje okoli odprtja KCM so bili neposredno vključeni učenci OŠ Koper, osnovne šole Pier Paolo Vergerio Il Vecchio ter dijaki obeh gimnazij, in sicer z natečajem za izbor logotipa centra. Izmed številnih izdelkov je bil izbran osnutek osmošolke iz OŠ Koper Eve Cerkenik. Eva je naslikala hišo, polno otrok, ki stoji v objemu dlani, o svojem delu pa pravi: »Želela sem narisati logotip, ki bi izražal varnost in toplino.« Naj torej končam kar z naslovom svojega članka. »Sem, kar sem, zaradi tistega, kar smo vsi,« kar namreč v afriškem jeziku bantu pomeni beseda Ubuntu, ki je ena ljubših Nelsona Mandele. Ena sama beseda, v kateri se skriva vsa filozofija sveta. Sami smo vse tisto, kar je svet in ljudje okoli nas. To sporočilo moramo prenesti na naše otroke, saj je kolektivna sreča pomembna. V Kopru smo naredili prvi korak k njej ravno z odprtjem varnega zavetja za otroke, ki ne občutijo veliko sreče v svojem življenju.

Ne pozabite na otroka v sebi,

Vaša Biba

foto: Biba

foto: Biba

KRALJI ULICE PRI NEŽI MAURER

Dobila sva se na njenem domu v Škofji Loki. *Kralji ulice: Se pogled na brezdomca dotakne tvoje duše?*

Neža: Nobeden, ker je na svetu več vrst ljudi. Nekateri so radi brezdomci. Veliki pesnik Walt Whitman je bil brezdomec in potepuh. Spomnim se, da jih je bilo takoj po 2. sv. vojni v Ljubljani veliko. Natančno se spomnim enega, ki je pri Ljubljani spal na klopici. Kasneje pa so bili prepovedani. Od države so dobili stanovanje, zato so bili prepovedani.

KU: Že takoj po vojni? Sedaj je za to potreben poseben program.

Neža: Ja, ampak temu to ni bilo všeč, ker se je tako (na klopici) navadil biti svoboden. Spomnim se tudi neke ženske pri stolnici, ki se je obdržala največ časa. Vprašala sem jo: »Vas še niso pognali?« »Oh, so,« mi odgovori, »ampak pridem nazaj!« Odvrnila sem ji: »Tudi jaz sem se vas že tako močno navadila, da bi mi bilo kar malo dolgčas, če vas ne bi bilo.« Vsak je imel svoje mesto.

KU: Še sedaj je isto!

Neža: Še sedaj? ... No, zgodilo se mi je, kot se včasih zgodi mladim, da sem bila obupana za ubiti se in sem ponoči hodila ob Ljubljani, namesto da bi bila v internatu. Pa je prišel mimo neki brezdomec in mi rekel: »Počakaj, punca, saj bo še čas!« Ne da bi me kaj vprašal, je točno vedel, kaj hočem narediti. Pa sem ga vprašala: »Ste sigurni?« »Siguren sem,« je odvrnil, »to se še vedno lahko naredi.« Sem rekla: »Dobro,« in odšla domov.

KU: Ko si mlad, se ti še največ da ...

Neža: Nisi toliko okupiran s službo, z otroki ipd.! Zanima te pa vse ostalo.

KU: Praznuješ okroglo obletnico. Kako se je svet spremenil v vsem tem času?

Neža: Dolgčasa ni! Še vedno ne. Je pa, kot da bi živela več življenj.

KU: Kako to misliš?

Neža: Prvo je bilo otroštvo na deželi. Izšla sem iz revnih razmer, ampak me to nikoli ni mučilo. Potem pa je prišla vojna, kar

je bila zame zelo huda izkušnja. Samo da slišim zavijanje sirene, spet pomislim, da bodo padale bombe, in sem takoj ob pamet. Med vojno sem bila otrok in se počutila popolnoma nezaščiten, ničvredno. Najbolj smo nastradali otroci. Na Štajerskem so bili okupatorji Nemci, ki so nam ta občutek še posebej grdo vcepjali.

KU: Pa po vojni?

Neža: Po vojni ni bilo ničesar za dobiti, četudi bi morda imel denar. Lačen biti ni lušno. Kmalu sem bila na šolanju v Ljubljani. Na razpolago smo imeli samo štiri vrste blaga, zato smo hodili okoli vsi enako oblečeni. Rešitev zame je prišla, ko so v Cukrarni ustanovili ljudsko kuhinjo, kar je pomenilo poceni hrano. Pomagala sem si z inštruiranjem in živela po internatih. Potem sem šla za učiteljico in na Primorskem preživela tri leta. Učila sem po 47 otrok v razredu.

KU: Pa kasneje?

Neža: Vedno sem se doučevala. Končala sem fakulteto in pristala na televiziji, kjer naj bi vodila oddajo o šolstvu. Naredila sem izpit za novinarstvo. Menjala službe, ker nikjer nisem dolgo ostala. Delala sem na Izseljenski matici, pri Pionirskem domu in Kmečkem glasu, postala urednica Prosvetnega delavca. Naporno je biti urednica. Sedem let sploh nisem pisala, imela pa sem občutek, da me bo infarkt. Do upokojitve sem ostala pri Komiteju za informiranje in proti koncu delala polovični delovni čas.

KU: Govorila si o izkušnjah z občutkom manjvrednosti. Kako si se spoprijela s tem? Si ga odpravila?

Neža: V celoti ga nikoli nisem odpravila. Ko se je od Rusije znova obetala vojna, sem možu rekla, da bom najprej spravila s sveta otroka, potem pa še sebe. Kar zadeva vojno, sem histerizirana in nora zaradi otroškega strahu in ničvrednosti življenja, ki v vojni čisto nič ne velja. Teveja nimam, ker me je groza nasilja in me vojne nervirajo.

foto: Peter Pitambar Pangerc

KU: Si preobčutljiva?

Neža: Če elastiko preveč napneš, se ne skrči več, ampak se lahko celo strga. Tudi zaklonišče me je groza in tistega neobglenega čakanja v njih. Že kot otrok sem se bala ognja in vode. Pred vojno je bilo na podeželju veliko požigov iz maščevanja. Plavati pa ne znam. Vedno sem hodila kot kura ob obali, medtem ko so se moji otroci kopali.

KU: Kaj rada bereš?

Neža: Znanstveno fantastiko.

KU: Kaj polagaš ljudem na srce?

Neža: Nimam občutka mesijanstva, čeprav se ljudi niti malo ne bojim. Po naravi rada delam z njimi.

KU: Kako gledaš na svoje umetniško, pesniško ustvarjanje?

Neža: Prepričana sem, da večina ljudi čuti podobno kot jaz in oni niso krivi, če tega ne znajo povedati. Jaz pa to moram povedati. Če ne bi pisala, bi končala v norišnici. Močnejša so čustva kot razum. Lahko bi me spodnesla, da pa me ne bi, pišem. Ne morem nehati, čeprav bi hotela.

KU: Kakšen nasvet za ljudi, za katerega misliš, da ga je nujno reči?

Neža: Dobro je vedeti, kaj rad delaš, česa ne in kaj moraš delati. Nihče na svetu ni dolžan skrbeti zate. To je treba vedeti, sicer si v zablodi. Prav tako je treba vedeti, da svet ni samo slab, ampak tudi dober. Lepo je živeti. Svet je bogat, pa čeprav bo enkrat propadel, ker ni več in ga bo Sonce s svojo eksplozijo (Smrtjo) uničilo.

KU: Najlepša hvala za intervju.

Peter Pitambar Pangerc

ALEXANDER MASTERSON/DAVID ATTWOOD: STUART (VZVRATNO ŽIVLJENJE), FILM

Pred kratkim nam je eden izmed novejših slovenskih televizijskih ponudnikov predvajal premiero filma Stuart – vzratno življenje v režiji Davida Attwooda. Film je povzet po istoimenski knjigi Aleksandra Mastersona. Govori o brezdomcu Stuartu, ki je v Kristusovih letih. Bolj natančno povedano – knjiga je njegova (avto)biografija, ki jo spiše ob pomoči Aleksandra med njunim prijateljevanjem pred koncem njegovega življenja, saj takoj po sestrini poroki (ob koncu filma) stopi pred vlak in se smrtno ponesreči. Stuart je uboga para, ki nase privleče vse običajne nezgode iz ulice in družbenega dna, pa tudi tiste bolj nevsakdanje

in seksualne narave. Živi v jedru nasilja, krutosti in zlorabljanj, vse dokler se ne nauči sovraštva in jeze. Ta mu pomagata, da se osvobodi zatiralcev, ne pa družbenega dna, ki ga nikoli ne zapusti – a saj za to si nikoli niti ne prizadeva. Film je še en prikaz sodobnih civilizacijskih zablod, dogajanje na ulici in dejstva, da so negativna čustva (jeza, sovraštvo, sebičnost, zloba, ipd.) ne glede na vso mogočo moralo še kako v prid preživetju, v njihovi prefinjeni formi pa tudi vzpenjanju po hierarhični lestvici.

Peter Pitambar Pangerc

URBANI KRALJI IN ULIČNE BRAZDE

Urbane brazde smo kolektiv raziskovalcev aktivistov, ki delujemo v okviru javnega zavoda Maribor 2012 – Evropska prestolnica kulture. Hvaležni nad povabilom, da redno objavljamo v vašem nomadskem časopisu, ki živahno roma iz rok v roke in ki prenaša konkretne izkušnje iz vsakdanjika vsem zainteresiranim. Za začetek smo se odločili, da na kratko predstavimo kdo smo, s čim se ukvarjamo, kaj nameravamo. Naše področje delovanja se – v nasprotju z ostalimi sklopi Evropske prestolnice kulture (Življenje na dotik, Terminal 12 in Ključ mesta), ki se predvsem posvečajo kulturi v ožjem pomenu kulturne/umetniške/virtualne produkcije – poslužuje najširše možne definicije kulture, ki po nujnosti vključuje tudi odnos do narave, napaja pa se pri izkušnjah raznih svetovnih ljudskih gibanj in v teoriji socialne ekologije. V najširšem smislu pokrivamo dve med seboj prepleteni področji: ekološko in socialno. V sklopu ekološkega pola bomo dve leti aktivno delali na praksah in možnostih lokalne samopreskrbe, urbanega vrtnarstva in na vzpostavitvi semenske banke, neke vrste baze (digitalne in, upajmo, tudi realne) lokalnih/avtohtonih semen poljščin in povrtnin, sadja, cvetnic, zelišč ipd. Ne gre torej za vrnitev k naravi, temveč za vzpostavljanje konkretnih praks, ki izhajajo iz premisleka določenih naravnih principov (heteronomnosti, sinergije, avtonomije ...) in njihovega odražanja ali neodražanja v družbi. Tako pridemo do socialnega pola, v sklopu katerega se bomo posvečali predvsem tematikam obrobja (t. i. marginaliziranim skupinam in posameznikom/-kom), a ne na način nevladnih organizacij, ki od projekta do projekta životarijo, prilagajajo vsebino glede na trenutne – povsem poljubne – potrebe Evropske unije ali države ali drugih financerjev in izvajajo enkratne končne produkte (socialno marmelado ali brezdomni kruh), čeprav se zavedamo, da je njihovo delo plemenito in nepogrešljivo! Ne, mi si želimo predvsem kontinuiranega dela, zastavljenega na dolgo dobo (kar pri Kraljih dobro poznate), trajnostno torej, tudi ko se bo EPK (Evropska prestolnica kulture) končal. Verjetno se sprašujete, kako mislimo to doseči. Odgovor ne more biti zapisan na kratko ali dokončno, saj to ne bilo v skladu z našo metodologijo – ki se napaja tudi v izvrstni angažirani metodologiji Kraljev ulice –, ki je/bo podvržena spremembam, na katere kot raziskovalci ne moremo vplivati, saj vsebine sokreirajo tudi ciljne skupine in bo zato stalno v gibanju, nomadska ... V obeh sklopih nastajajo delovne skupine, ki aktivno delajo na vsebinah in iščejo resnične probleme (ne tistih, ki jih narekujejo takšni in drugačni viri financ) ter možne odgovore, predvsem v oblikah vsakdanje konkretne prakse. Trenutno veliko časa posvečamo iskanju že obstoječih iniciativ, kolektivov, društev in posameznikov ali posameznikov iz Maribora, ki se že ukvarjajo s temami, ki jih Urbane brazde pokrivamo. Le tako si bomo zagotovili, da bodo naša skupna prizadevanja ne le zastavljena trajnostno, temveč bodo proizvajala tudi nove socialne niti, prijateljstva in morda ljubezni ... No, da ne bom zapisal preveč, saj bo še dve leti priložnosti, da boste lahko brali o naših vsebinah, izkušnjah in problemih. Morda je pomembno izpostaviti še zamisel, da bi prispevek vsakič napisal drug aktivist Urbanih brazd, saj bi bila institucija »uradnega reporterja« preprosto smešna glede na zastavitev naše metodologije. Pred nekaj dnevi se je iztekel prvi mesec delovanja Urbanih brazd (obstaja še predzgodovina, neka »stara zaveza« UB,

o kateri pa jaz ne bom pisal), zato bom nekaj vrstic posvetil temu, kaj smo počeli. V ospredju je bil dogodek v kinu Udarnik, ki smo ga organizirali s pomočjo Kraljev ulice (hvala!) in sicer javna diskusija »Brezdomstvo – med negotovostjo obrobja in aktivnim ustvarjanjem sobivanja«, ki smo jo začinili s kratkim filmom Marko (v produkciji Kraljev ulice) ter gledališko-vizualno predstavo skupine OdPisani: CIRKUS NeGOTOVOSTI iz režije Kraljev ulice. Diskusije so se udeležili Špela Razpotnik, Primož Časl, Marta Štajduhar in Tomi Gruđen iz Kraljev, Niko Šikman, strokovni delavec Zavetišča za brezdomce Maribor, Boštjan Cvetič iz Nadškofijske Karitas Maribor in Urška Breznik iz MISC INFOPEKA – Pekarna – magdalenske mreže. Izvedeli smo, da je problematika brezdomstva v Mariboru silno zanemarjena, saj obstoječi institucionalni modeli komaj shajajo, še posebej kar se tiče nastanitve in strokovnega svetovanja (psihiatrov, pravnikov, zdravnikov) ter percepcij lokalnega prebivalstva, saj se ljudje v okolici Magdalenskega parka še dodatno zaklepajo pred – v večini primerov – namišljeno »grožnjo« brezdomnih. A slišali smo tudi primere dobrih praks, kot je recimo mobilni nočni servis za brezdomne, prek katerega skrbijo, da v zimskem času ne bi bilo podhladitev ali smrtnih žrtev med brezdomnimi v Mariboru. Sodelovanje s Kralji in poskus prenosa njihovih primerov dobrih praks v Maribor pa je zastavljeno v kontinuumu, kar pomeni, da se bomo še srečali. Trenutno smo najbolj dejavni v »nevidnem« angažmaju: ustvarjanju delovnih skupin za ekološki del, migrante, Rome in brezdomne, v okviru katerih bomo skušali – korak za korakom – locirati fokuse problematik ter se v nadaljevanju posvečati preseku teh fokusov, da bomo na videz ločene problematike združili v drugačne problemske sklope, ki bodo služili kot izhodišče za iskanje možnih rešitev. Čaka nas veliko dela, a vemo, da lahko s pravim pristopom dosežemo celo več, kot smo si zastavili. V imenu kolektiva Urbanih brazd,

Tomaž Gregorc

foto: arhiv Urbanih brazd

Gostujoči kolumnist:
Dario Zadnikar

STEČAJNI UPRAVITELJI DRŽAVE

Ljudske vstaje v Tunisu, Egiptu in drugod na Bližnjem vzhodu zahodnjakom vzbujajo strah pred vzponom islamskega fundamentalizma, kakršen se je zgodil pred desetletji v Iranu ali pa ga razglašajo različne teroristične celice. Strah ni neosnovan, saj so si te skrajneže prislužili tako, da so v imenu antikomunizma podpirali krvoločne in barbarske režime: v Iranu morilskega šaha Pahlavija, kar je pripeljalo do revolucije, iz katere je izšel teror ajatole Homeinija, ki je zatrl levičarske privrženke te revolucije. Znano je, da je bila Al Kaida v Afganistanu, ki ga je okupirala Sovjetska zveza, izdatno podpirana s strani ZDA. Iraškega diktatorja Sadama Huseina so podprli, da je napadel Iran, čeprav je bojne strupe, ki jih je dobil v okviru te »pomoči«, uporabil za morijo iraških Kurdov. Režim v Egiptu je bilo treba za vsako ceno ohraniti, da bi zavarovali hrbet Izraelu, državi, ki je po drugi svetovni vojni »zaslužna« za najhujše zločine proti Palestincem. In tako bi lahko naštevali še vrsto avtorskih režimov, ki jih je po vsem svetu podpiral zahod, bodisi zaradi antikomunizma ali blodenj o svetovnem redu, kot sta si jih s svojimi ideologi in generali zamislila Reagan in Thatcherjeva, bodisi iz navade oziroma lojalnosti do diktatorjev, ki jim je skupno to, da zatirajo kakršno koli avtonomno in kritično civilno družbo, politično opozicijo pa omejujejo v okvire lastnih volilnih prevar. Po vsem tem ni nenavadno, da ljudske množice poti osvoboditve ne vidijo vedno skozi merila zahodnjakov, ki so jim vsilili toliko gorja še potem, ko so se osvobodili njihovega kolonialnega jarma. Ne zgolj zaradi elementarne človeške morale, ampak tudi glede na zgodovinske izkušnje dela zahod hudo napako. Antične Atene so naredile podobno politično napako, kot jo danes lahko vidimo pri ZDA in drugih zahodnjakih. Atenci so se do sosedov držali načela: navznoter demokracija, navzven hegemonija.

foto: Žigazaga

Vodilo jih je načelo nadmoči in ne pravičnosti. Razdor in vojne, ki jih je vnesla takšna politika, so na koncu pokončili tudi njih. Vemo, da se iz zgodovine naučimo le to, da se ljudje iz zgodovine niso nikoli nič naučili. Pa čeprav so Atenci zahodnjakom ideološka svetinja, bodo še vedno ponavljali njihove napake.

Zato na zahodnjaški svet ne moremo gledati kot na ideal, h kateremu stremi preostali, domnevno nerazvit del sveta. Ljudje moramo vedno stremeti k idealom. A zahod jih je zdavnaj izgubil v materialistično izpraznjenem potrošništvu prenapolnjenih hipermarketov. Od pogoltnega kopičenja nakupovalnih vozičkov z nepotrebnimi in škodljivimi vsakdanjimi potrebščinami prek zaslužnevalnega zadolževanja za plehnate statusne simbole do skrajno izrojenega pohlepa kapitalistov, vse to je le nadomestek za najpreprostejšo človeško sposobnost premisleka, kako smiselno izpolniti človeško življenje. Idealov menda ni, zamenjala naj bi jih družba materialnega obilja, ki nima alternative. A ne le ljudje, tudi narava, zdi se da ves planet, ječijo pod bremenom takšnega sistema »brez alternative«.

Zato v uporih in vstajah iščemo in vidimo različne stvari. Kapitalistični zombiji v strahu vidijo grožnjo pred izgubo stabilnosti, ki omogoča nadaljevanje njihove nadmoči in izkoriščanja. Ker njihov svet nima alternative, vidijo zgolj grožnjo kaosa. Drugi tudi v kaosu vidimo priložnost rojstva novega, pravičnejšega in boljšega sveta.

Mladina v Tunisu ali Egiptu ni imela prihodnosti. Vsiljen zahodnjaški svet, ki naj ne bi imel alternativ, pomeni zgolj neoliberalni svet vedno manjše in vedno bolj nesramno bogate politično-ekonomske elite na eni strani in proletariziranih ali škartiranih množic na drugi. Tehnološka revolucija in produktivnost dela sta zmanjšala potrebo po živem delu, ljudi se zaposluje z »nematerialnim delom«, ki je pogosto le ritualno ubijanje časa. Ljudje pač nekaj počnejo, čakajo plačilni dan in zapravljajo čas z opravljanjem na facebooku. Za prihajajoče generacije ni veliko prostora. »No future!« so mladim že leta 1977 zavpili Sex Pistolsi. Zahod ta generacijsko-demografski problem rešuje s podaljševanjem nekritičnega in instant šolanja, v katerega vključuje vedno večji del, pravzaprav po možnosti kar vso mlado generacijo tja do tridesetega leta. Temu pravijo »družba znanja« ali pa »znanjski menedžment«, v resnici pa gre za šolmoštrsko hiperprodukcijo in odlaganje generacij v zaprta skladišča zgodovine.

Sedemnajstega decembra 2010 je policija v tuniskem mestu Sidi Bouzid zaplenila Mohamedu Bou'azizu voziček s sadjem in zelenjavo, ki jo je prodajal brez dovoljenja. Nezaposleni univerzitetni diplomant, ki mu je bil to edini vir preživetja, se je polil z bencinom in zažgal. Čez dva tedna je umrl. Sledila je vstaja mladih, ki so se koordinirali prek twitterja, facebooka in sploh medmrežja. Škartirane generacije so se zavzele zase in za druge. Za alternativo, za dostojanstvo.

Zahod pa naj se le boji! A ne le islamskih fundamentalistov. Boji naj se lastne škartirane mlade generacije, ki si bo poiskala alternativo.

foto: osebni arhiv

Namesto pamfleta:

GOSPOD POLITIK

Gospod politik sem
Minister pa še bom
Delnice, denar ni mi tuj
Davke bomo zvišali
Cene navzgor zaokrožili
Plače pa še znižali
Ni mi mar za druge
Za ljudstvo ni mi mar
Ko se gre za državno stvar
Povsod za tem stoji narodni interes
Sem tehokrat, birokrat
Ko odločbe pišem, se na nikogar ne oziram
To je pač postranska stvar
Poslanec je biti lepo
Ljudje, volite me
Obljubljam vam evropski raj
Na volilne obljube požvižgam se
Dnevnice in potovanja
Pa še kapelice zidam
Pridno v nedeljo k maši grem
Če pa kdo kritizira me
Po glavi jih dobi
Ko se za mojo kožo gre
Vedno izvlečem se
Ker sem rdeč tajkun
Lepo v fotelju sedim

Pozicija je dobra in veter piha v pravo smer
Deponiral knjižico partijsko sem
Ko se gre za moj osebni interes
Je v igri narodni ponos
Za pravo stvar v parlamentu vedno glasujem
Vedno na liniji sem
Res je, da sem dolenski komunist
In kot redkica zunaj rdeč, znotraj bel
Vedno sem bil napreden tvor
Svoji dragi pa kupim res vse, kar si želi
Obleke drage, automobile športne, safirje in rubine
Včasih nadere me
In na račun davkoplačevalcev jem
Rad na seje hodim
In na sestankih fotelje grejem
In ko enkrat slaven bom
Bodo na šolah se učili o meni
Ulice, tovarne, ceste bodo nosile moje ime
V učnem programu na univerzi bom
Koder hodil bom
Povsod bo moje ime
Spomenike mi bodo postavljali
Mesta po meni imenovali
Odpiral šole bom in proizvodne hale
Da nekako večno bom živel
Potem, ko si vstopnico za nebesa kupil bom
Ker vedno v prvi vrsti sem bil
Vedno za našo pravo stvar

Črtomir Clonsky

Tanja San in Muzza

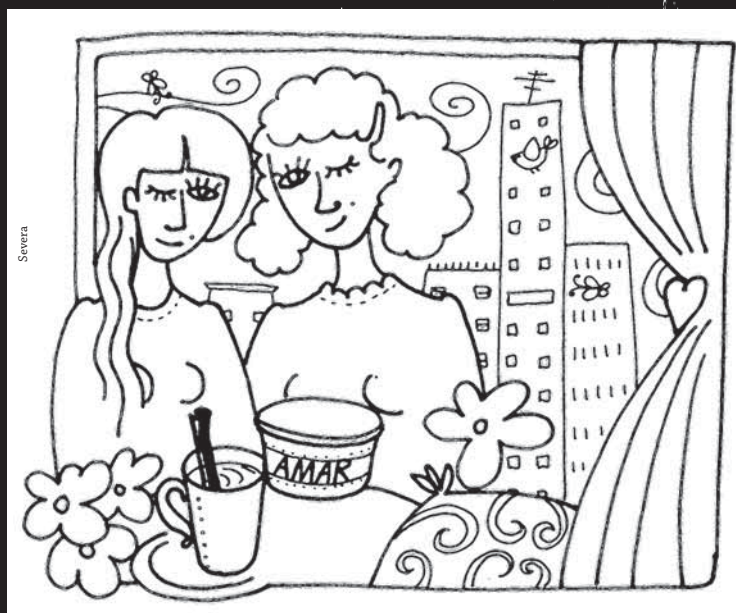
KRALJICA IN KRALJICA

KRALJICA

SI JUNIJSKA?
SI DEVETA PO VRSTI?
SI SAMOIZKLESANI LABOD?
SI KREPELJ MOJE NAJLJUBŠE SKALARKE?
SI TISTA, KI VEDNO DELI SVOJO LEPOTO?
ALI LE SPOMIN NA SVOJO GINEKOLOŠKO MARMELADO?
PODAJ MI ČEBULO.
PODAJ MI TISTI NAJIN JUTRANJI POGLED.
ČEZ STREHE. ČEZ STREHE.
LJUBICA MOJEGA CIMETA.

KRALJICA

JUNIJSKA?
ŽE SKORAJ ENOLETNA ALI ŠELE PRIHAJAJOČA? MENDA DEVETA?
AMPAK KDO BI ŠTEL IN A JE V TEM POANTA?
NAJINA JUTRA SO MI PREDRAGOCENA, DA BI JIH POŠILJALA MED OBLAKE
TOREJ ZAKAJ NI TVOJA STREHA TUDI MOJA?
TEDAJ BI SI S ČEBULO LAHKO POSTREGLA SAMA.
ALI PA BI MI NAMESTO TEGA RAJE NARIBALA CIMET,
MEDTEM KO BI NAMA JAZ SPET GOREČE MEŠALA MARMELADO?
TVOJA POPOLNA.

LUKA PLEČNIK: BES BOGOV

Knjižica Luke Plečnika je njegov prvenec in nas popelje v Egipt na pustolovsko-detektivsko dogodivščino. Egipt ni več, kar je bil; piramide so žive, naseljene in polne računalniške tehnike. V njih skriti milenijski zakladi čakajo na pogumne raziskovalce. Brez zapletov ne gre in že imamo pred sabo temne sile zla, ki tekmujejo proti nam v borbi za prevlado nad svetom. Kdor prvi najde in obdrži milenijske predmete, je car sveta. Vsi ostali pa moramo prebrati še kakšno knjigo in izboljšati način pisnega izražanja kot tudi strukturni potek zgodb. Svojih in tujih, fiktivnih in resničnih.

Peter Pitambar Pangerc

022
KRALJI
ULICE

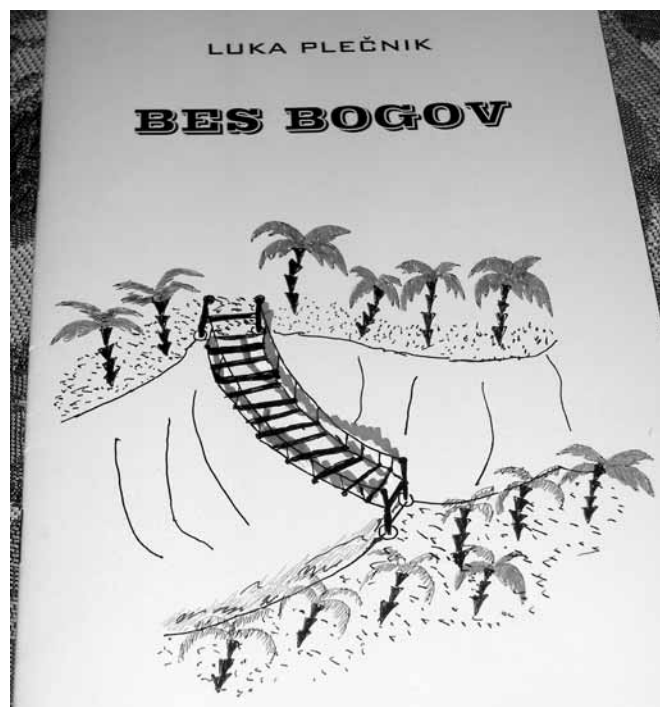

foto: Peter Pitambar Pangerc

IMPROLIGA — KUD FRANCE PREŠEREN, 30. 1. IN 6. 2. 2011

V KUD France Prešeren je v nedeljo, 30. 1. 2011, ob 20.00 potekala improliga med improvizatorskima ekipama Fookiš in Same lame. Program je ponujal gledalcu, da – kot vedno – sam izbere prostor, čas, temo in žanr dogajanja, medtem ko improvizatorji po najboljših močeh poizkusijo odigrati na(d)logo.

V tokratni tekmovalni improvizaciji je zmagala skupina Fookiš, nabito polna in nasmejana dvorana KUD pa je govorila sama zase. V nadaljevanju improlige naslednjo nedeljo je publika določala poklice in dogodke. V dvoboju sta se tokrat pomerili ekipi Jedi govno in Noetova varka. Kot je bilo obljubljeno,

sta ekipi ponudili obilico smeha, na koncu pa je ekipa Jedi govno odločno premagala ekipo Noetova varka in si tako kot zmagovalka prislužila logotip poražene ekipe.

Žigažaga

KINO ŠIŠKA YUGO TRIS!

V noči na petek, natančneje, 20. 1. 2011, so bili v Kino Šiška trije koncerti s skupnim imenom YuGo. Prvi nastopajoči, Miss bee, so iz domačih, slovenskih tal in so se na sceni pojavili že v začetku 80., izvajajo pa trip hop pohodništvo. Skupina deluje neodvisno s pomočjo lastne založbe, imenovane Eyebulb. Tako za njimi se je na odru pojavila makedonska skupina Bei the fish, ki jo je ustvaril glasbenik Ognen Anastasovski, diplomiran kontrabasist. Na oder so zanesli svež val energije akustičnih inštrumentov, ki jih kombinirajo z elektroniko in obenem primerno začinijo z elementi makedonske glasbe. Kot zadnja pa je nastopila težko pričakovana bosanska skupina Laka oziroma

Elvir Laković, ki si je očitno uspešno utrli pot do slovenskega medijskega prostora. Še najbolj je poznan iz Evrovizije leta 2008 s komadom Pokušaj, v istem letu je bil nagrajen tudi z MTV-nagrado Best adria act. Če povzamem: nogometni reprezentant Laka je skupaj s sestro Mirelo tudi v Kinu Šiška dodobra popestril dogajanje, mu dodal pridih nove energije in predstavil svoj žanr, imenovan alter pop. Če ocenjujem celotno koncertno vzdušje na tistem večeru, potem mu dam oceno 7,6 od 10,0.

Žigažaga

foto: Žigažaga

RAZSTAVA SANS MOT DIRE

Kamila je grafično mapo posvetila dr. Zoranu Križniku, ki je ob njeni razstavi v Mestni galeriji vzkliknil: »To gospo bi bilo čudovito videti v sitotisku!« In točno tako se je izoblikovala likovna razstava sedmih grafik avtorice Kamile Voljčanšek v večbarvnem sitotisku z naslovom Sans mot dire. Ogleдали ste si jo lahko v predverju Cankarjevega doma do konca januarja

in če se ne bi že iztekla, bi vas rade volje povabil – z drobnim opozorilom, da so na platnih gole podobe debele ženske, ki obiskovalcem jemljejo dih.

Žigažaga

2. ZIMSKI PANČ, FESTIVAL STAND UP KOMEDIJE, 28. - 29. 1. 2011, CVETLIČARNA V LJUBLJANI

Prvi večer dvodnevne Panče, ki se ga vedno rade volje udeležim, je v Cvetličarni povezoval Andrej Težak - Težky, ki je bil spet malce nastrojen proti nam, ki smo se dogodka udeležili z akreditacijo ali brezplačno karto. Vse gledalce je malo natelovadil, nas v VIP-loži pa še bolj, saj menda zaradi brezplačnega cvička kmalu ne bomo mogli stati. Cviček?? Naostril sem ušesa. Kje? Seveda je bila to njegova šala, saj k meni ni prišla nobena brhka hostesa niti s kozarcem vode, kaj šele s kozarčkom cvička. Prvi večer so nastopili: Mirza Tvrdković, ki je udrihal čez Čefurje, veliko pa je imel povedati tudi o svojem imenu in priimku, ki je po njegovem mnenju dober primer za pornoigralca, saj se začne s trdim, konča pa z mehkim. Sledil je Janez Trontelj, odličen posnemovalec in zasmehovalec slovenskih politikov in estradnikov, pa Vlado Štampar, kar 205 cm visok Hrvat, ki nas je dodobra nasmejal z dovtipi

o svoji velikosti in seveda Jadranu, ki je kajpada njihov. Klemen Bučan ne more mimo kranjskih Albancev (upam samo, da ni ljubitelj bureka, saj ga v Kranju zagotovo ne bo dobil), kot zvezda večera pa se je predstavila Carly Smallman iz Anglije, ki je imela, milo rečeno, neokusen nastop, za repertoar pa zaljubljenost v lastnega brata in svojo prekomerno težo. Drugi večer je povezoval Boštjan Gorenc - Pižama, pri katerem prav tako niso manjkale opazke o lastni teži. Nastopali pa so Mladen Pahović, ki se boji hoditi na bowling, saj se mu je že zgodilo, da ga je nekdo prijel za glavo, ko se je sklanjal po kroglo, potem je bil tu še malce neprepričljiv, vendar kljub temu dovolj smešen Hrvat Goran Furjan ter še ena nastopajoča, ki je imela težave s prekomerno težo – Katarina Vlaj. Spraševal sem se, le kako jih je oder vse zdržal. Zvezda večera je bila tudi tokrat iz Anglije, to je bil Tom Allen, ki je imel veliko za

foto: Mila Rekar

povedati o naši aferi bulmastifi (tip se je očitno informiral) in svoji domnevni homoseksualnosti, vendar je po moje preveč komuniciral z občinstvom na skoraj nesmešen način. Zlahka sem sklenil, da so komiki iz domačih logov še vedno boljši od uvoženih. Seveda pa se že zdaj veselim poletnega Panča, ki bo že tradicionalno na Ljubljanskem gradu.

Marko Nakrič

CIRKUS FANTASTICUS, 2. 2. 2011, KINODVOR

foto: Žigažaga

Film režiserja Janeza Burgerja je posnet v okolju, kjer v bližini divja vojna. Ves čas se odvija brez vsakršnih človeških dialogov. Gnal me je, da sem si sproti postavljaj vprašanja o njegovem dogajanju. Film o ljudeh iz cirkusa ima pri vseh svoji

molčečnosti, izključno s pomočjo filmskih kadrov, močno sporočilo. Fotografsko eden najlepših kadrov se mi je zdel, ko fant in punca kolesarita po obali, prizor, ki me je najbolj presenetil, pa je bil tisti s tankom; zdelo se mi je že, da je cirkusant s svojim norim plesom odgnal tank, saj se je ta začel premikati, kakor da odhaja, potem pa je zaokrožil in se vrnil na prvotni položaj. Zato sem postal dodatno napet in mi res ni bilo dolgčas. Udeležil sem se tokratne projekcije za novinarje, premierno pa je bil film predvajan čez teden dni, 8. 2. Na dan projekcije za novinarje, 2. 2., se je po predavanju Janez Burger javil preko skypea iz Rotterdama, kjer je potekal filmski festival in kjer se je predstavljajl s svojim filmom. Povedal je, da so obiskovalci zelo lepo sprejeli film. Vsekakor bravo za filmske ustvarjalce tako zanimivega filma, ki ga filmskim navdušencem toplo priporočam.

Žigažaga

Izza rešetk:

HINAVŠČINA, POHLEP, IZDAJA ALI ODZIVI BLIŽNJIH IN DALJNIH NA MOJO ENOMESEČNO IZKUŠNJO ZAPORA

foto: Foto Grad

024
KRALJI
ULICE

Zelo rad hodim na ljubljansko tržnico, še najbolj od vsega poleti, ob sobotah, pa ne zato, da bi kaj kupil, bolj se mi zdi neki ritual. Tam je vedno veliko ljudi, bodisi v vlogi kupcev, turistov ali pa enostavno firbcev, kot sem sam. Ljubljana ni New York, zato vedno naletiš na kakega znanca, poklepetaš s kom, skočiš na kavo ali pivo. Tako preživljam sobote. Najprej zgodaj zjutraj pretečem okoli 15, 20 km po Tivoliju, zavijem na Rožnik pa naprej do Mosteca in živalskega vrta. Doma obvezno pod tuš, liter mleka brez izjeme steče po grlu, pa hopla na kolo in že sem na Prešercu. Točno ob 11.00, ko je tam vrhunec dogajanja. Na tržnici mi ni nikoli dolgčas, vedno se kaj dogaja. Prodajalci ponujajo vse živo, ulični muzikantari pa igrajo za drobiž (to jim gre seveda v davčno olajšavo, ne de?)

No, lahko bi rekel, da sem se tako prešerno počutil vse do tistega dogodka pred dvema letoma, ko sem na daljšem potovanju po zahodni Afriki pristal v zaporu v Senegal. Poznate afriške zapore? Ne, bolje, da jih ne! Tam sem doživel katarzo, spremembo osebnosti, spremembo v vrednotah, spremembe v odnosih do soljudi, živali, stvari. Predvsem pa v odnosu do svobode. Moje ime – Arne – v starih skandinavskih jezikih pomeni orel, to pa pomeni biti svoboden kot ptica. Ko sem neko soboto po vrnitvi domov spet vandral po tržnici, sem srečal iste znance, ampak bilo je popolnoma drugače. Za nekatere sem bil po novem zrak, drugi so navrgli samo živjo. Ali pa: »Kaj si pa rinil tja in kaj zaboga si zagrešil?« Skorajda zlonamerno je zvenelo, češ, prav ti je. Nihče me ni vprašal, kako si, morda rabiš kaj? Ali pa vsaj zelo redke izjeme. Nisem mogel verjeti niti očem niti ušesom. Na sprehodu ob Ljubljani na poti do Špice sem premleval. V nedogled je šlo. Hotel sem kot z elektrošokom polarizirati možganske celice. Sem res postal desperado, izobčenec, izoliranec? Ne, ravno obratno. Rekel sem si: »K vragu, pa take ovce, hinavci, grebatorji. Saj sploh ne vedo, kaj je življenje. Skupaj smo žurali na faksu, se zabavali z

Laura Likar

ženskami, si privoščili smučarije, morje. Sedaj ko sem doživel izkušnjo zavora, pa me ne poznajo več. Oni si bodo še vedno kupovali avtomobile, pekli čevape, si privoščili last minute potovanja, seksali na službenih poteh. Le da brez mene.« Na Špici sem ležal na travi, pil pivo in bil vesel, da sem se otresel plevela. Nehote sem se spomnil knjige Igorja Torkarja Umiranje na obroke. Preživel je nekaj let na Golem otoku, ob vrnitvi v Ljubljano pa so se ga vsi po vrsti izogibali, razen nekaj izjem, ki so imele hrbtnice. Ampak bili so pač železni časi in ljudje so se bali Udbe, represije. Ni jim zameril.

Kaj pa danes? Spoznal sem, da so ti ljudje brez morale in sploh ne poznajo samospoštovanja, sprejel sem to dejstvo, zato sem bolj srečen, kot sem bil pred dvema letoma.

Arne

foto: Nena

LJUDSKA KUHNA

STROČJI FIŽOL S KISLO SMETANO

Potrebujete: stročji fižol, kislo smetano, čebulo, česen, olje, sol in morda še malo vegete za okus ter poper in mleto rdečo papriko.

Priprava: Na šibkem ognju dušite stročji fižol z malce vode in malenkostjo olja. V ponvi prepražite čebulo, ji dodate česen, proti koncu pa še omenjene začimbe in kislo smetano ter vse skupaj lepo premešate.

Dober tek,

Vaša Smiljana!

Gogijeva kolumna:

GOGIJEV DVOJNIK

foto: Tomislav Gruden - GTS

Za uvod tegale mojega pisanja vam bom kar direktno serviral pomen POPULARNOSTI! Vem, da se vam trenutno še sanja ne, kam merim, vendar obljubim, da vam bo kaj hitro vse jasno. Že kot otrok sem hotel biti v centru pozornosti. Naredil bi vse, da bi me opazili. Ne vem, zakaj sem napisal – naredil bi vse – saj v bistvu tudi sem. Res je, da to priznanje ni ravno hvalevredno, ampak tako pač je. Ko pogledam nazaj, me pošteno stisne pri srcu, če se spomnim vseh neumnosti, ki sem jih ušpilil le zato, da bi bil popularna oseba. Danes sem popularen, in to zelo. Nisem sicer mega zvezda v Ameriki, hvala bogu, popolnoma mi zadošča, da sem zvezda v Sloveniji. Moji stalni bralci in poslušalci dobro veste, o čem govorim. Biti popularen je zelo težka zadevščina. Rečeno na kratko, nonstop si na očeh. Mene to zelo moti, saj bi lahko na primer kradel, pa niti s prstom ne smem migniti v tej smeri. Ha. To sem vam lepo pojasnil, ne de? Ampak jaz sem pač jaz, in to tudi nameravam ostati. Veste, takšni primerki se rodijo le enkrat na tisoč let. Moj kalup so iz varnostnih razlogov razbili takoj po mojem rojstvu. Pametno! Predstavljajte si, da bi po našem planetu krožila dva GOGIJA. Še sam si to težko predstavljam. Vem, da se ne glede na to sprašujete – zakaj pa ne? Vam bom kar se da hitro pojasnil. Sebe poznam v nulo. Vem dobesedno, kakšne sorte človek sem. Če bi bil po pomoti še en takšen model, verjemite, da ne bi bilo za zdržat (sploh pa takrat, ko popizdim). Če mi ne verjamete, lahko degustirate sami. Preživite en sam delček mojega življenja, pa mi potem javite, kako ste se počutili. Verjemite mi, da bi zaključili z oceno kot pri telovadbi – torej en velik MU – za nepoznavalce: MU je »ena, sedi«. Ha! Sedaj se pa že, kot po navadi, delam norca iz sebe. Odgovor sledi po kratkih oglasih – res je! Pravzaprav se rad delam norca iz samega sebe. Iz dna srca pa mrzrim, če to počne kdo drug. Veliko je takšnih tujkov, ki ti od spredaj delijo prijazne nasmeške, od zadaj pa te obrekujejo. Takšnih ljudi enostavno ne maram in verjemite mi, zavoham jih že na kilometer. Njim lahko rečem samo: **POGLEJTE SEBE IN VIDELI BOSTE, KAKO SE TAKŠNE POKVARJENE STVARI VRNEJO!** Govorim vam iz lastne izkušnje. Vedno sem trdil – in bom še naprej – da verjamem predvsem v to, kar vidim ... V prvi vrsti vsako jutro ob prvem srečanju z ogledalom vidim samega sebe. Pravi pravcati AS. Katastrofa na celi fronti. Zabuhlost, krvavo otečene oči, razmršeni lasje, slinasta brada in od nikotina rumeno kosmati zobje. Dobro, da imam močno srce, saj bi me drugače že davno kap. O okusu v ustih pa raje ne bi izgubljal besed. Veste, velikokrat sem se že gnusil sam sebi in verjamem, da vi niste nobena izjema. Ampak ko se jutranja »gnusoba« uredi, se takoj počuti(š) bolje, se sprijazni(š) z dnevom in ga zaradi urejenosti dostojno preživi(š). Z urejenostjo pa pridobivam samozavest in s tem tudi popularnost. In kar je najpomembnejše – to velja tudi za dobro počutje. V preteklih letih, ko sem bil prisiljen živeti po mesec dni v enih in istih cotah, nisem bil kaj prida srečen, še manj pa samozavesten. Počutil sem se kot gnilo truplo, ki samo še čaka jesen, da ga mati Zemlja vzame v svoja nadržja. Težko bi vam opisal občutke, ki sem jih ob tem doživljal. Dovolj bo, če rečem: težko je, ko vohaš lastni smrad in prepitost, ki se ti zarije v vsako poro telesa in seveda tudi v oblačila. Takrat je najbolje dati tampon v nos in dihati skozi usta. Nisem pa pozabil, da sem začel tole temo s popularnostjo, zato bom z njo tole pisanje tudi zaključil. Prepričan sem, da je

vsak človek oziroma vsako živo bitje po svojih zmogljivostih popularno. Vsako! Če kdo izmed vas misli, da to ni res, je po moji pameti vsaj še enkrat bolj blesav, kot jaz sam. Uživajte življenje vsak dan in se imejte radi. Kreganje je definitivno ustvarjeno samo za bedake.

Baj do naslednjič!

Goran Šrok - Gogi

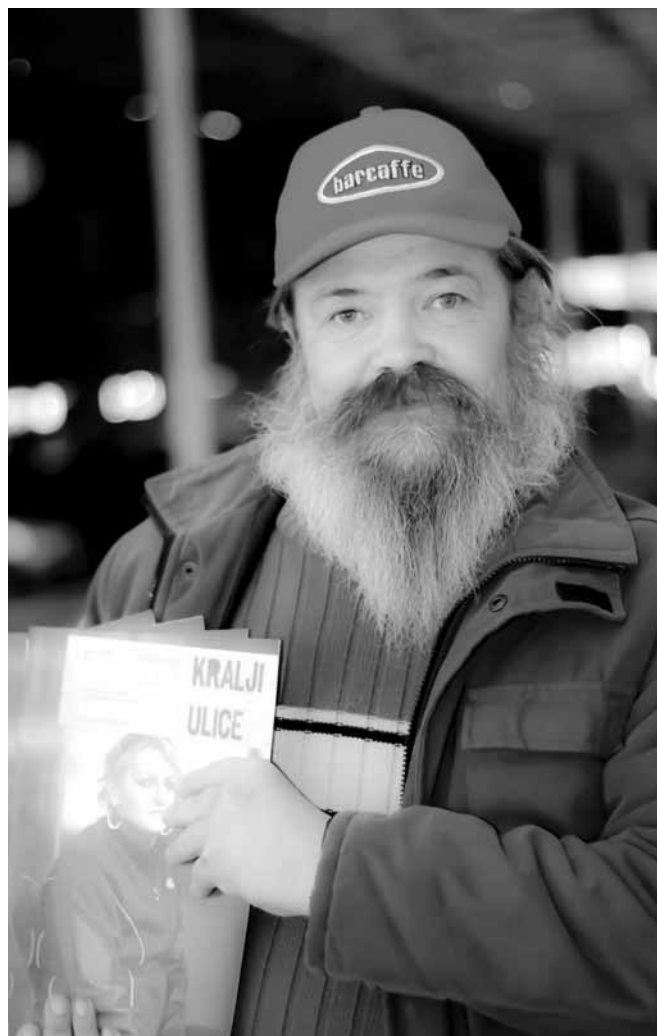

foto: Goran Pirc

**VEDNO SEM TRDIL – IN BOM ŠE NAPREJ –
DA VERJAMEM PREDVSEM V TO, KAR VIDIM ...**

PISMA BRALCEV

RAZMIŠLJANJE OB
SREČANJIH S KRALJI ULICE

Ko sem nekdaj srečevala brezdomce, so se v meni porajali mešani občutki. Predvsem sem do njih čutila prezir, odpor, obsojala sem jih. Ko sem jih videla stati pred vhodom v trgovino, so me obhajali občutki sramu in krivde. Takrat nisem bila tako suverena v prepričanju, da sem vredna več kot oni. Ko sem odhajala mimo njih s polnimi vrečami, so me pestili občutki krivde pred temi ljudmi. Zapravljala sem denar za stvari, ki jih velikokrat v resnici nisem zares potrebovala. Oni pa ...

Kdaj pa kdaj sem začutila celo sočutje. Prišlo je zelo nežno in čisto potihno. In sočutje sem začela negovati. V svojih globinah sem našla še strpnost, razumevanje, toplino ... Našla sem ta neskončno lesketajoči se biser, ki je bil zapackan z blatom materializma, egoizma, vsega, kar razčlovečuje. In tako lahko ob srečanjih s kralji ulice iskreno podarjam nasmeh, toplo oblačilo ali pa stisnem nekaj denarja v dlan. Neznansko se veselim teh iskric veselja in hvaležnosti, ki se prižgejo v očeh. Lepo je vedeti, da si nekomu polepšal dan. Vsaj tega dne ne bo lačen ali pa morda žejen. Kakorkoli, sam razpolaga s tem, kar dobi v dar. Nekomu nekaj podariti, delček svojega, pomeni, da si človek. Predvsem je pomembno, da ostaneš človek, tudi če si oblečen po zadnji modi, imaš dober položaj v družbi ... In da se vedno zavedaš, da si temu navkljub vreden natanko toliko kot oni. Zato bodimo ljudje, ljudje v tistem najlepšem in najbolj osnovnem pomenu besede.

K. P.

Dež lije
sama v svoji sobi
sama s žalostjo
krvavi nož reže žilo
hlinila bi rada to prekleto bolečino.
Ne, nočem več trpljenja
nočem več življenja.

Kradem ti dni
kradem ti noči
tiho in neslišno
in sploh ne opaziš
niti ne sovražiš
čustev ni
tiha paleta razočaranja.

Priznati si nisem hotela
da sem te rada imela
ljubila sem te
tiho in neslišno
opaziti mojih čustev niso smeli
saj jih ne bi priznali
zdaj tukaj pisarim
da čas svoj zapravim
a to je resnica
prikrita kakor ptica
in čar njen
sonce prikriva
zato zdaj dež vliva.

Ljubila sem te tiste jeseni
ko so listi rumeneli
čas hiti
srce skeli
ptic več ni
v upanju na stare čase
zasanjano pišem
in rišem
tebi moja skrita ljubezen.

Srce globoko razbija
o ta kruta depresija
mori me ta čudežna bolezen
ki jo mogoče lahko premaga samo ljubezen
čudno življenje ljudi
ki jih mori
zamorjeni ob svojem času
ujeti v brezno
bolezen jih nadzira
in jim ne da mira.

To sem jaz
in to je moja pesem
pesem mene
moje bolečine
in mojih tesnob
ki ne dajo mi spati
izgubljena med množico ljudi
čudna
izobčena
bežim stran
in pobegniti ne morem.
Sama!

Nastika

KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 3. DEL

»Neumnno vprašanje,« boste morda rekli bralci, »le koga naj bi zanimalo, kako povečati obseg brezdomstva?« Mogoče pa to vprašanje ni tako neumno, saj če bomo vedeli, kako lahko povečamo število brezdomcev, bomo lahko tudi odgovorili na vprašanje, kako obseg brezdomstva zmanjšati, če bo kdo želel postaviti to vprašanje. Morali bomo le delati obratno od tega, kar bi morali delati, da bi brezdomstvo povečali. V 12 številkah Kraljev ulice leta 2011 iščemo in opisujemo 12 odgovorov na to vprašanje (pri čemer vrstni red opisovanja teh odgovorov ne pomeni tudi vrstnega reda njihove pomembnosti). Odgovor tega meseca je: Če želimo brezdomstvo uspešno povečati, potem se morajo samo v različnih ustanovah, kjer ljudje začasno bivajo, obnašati, kot da ni njihov problem, kje bodo ljudje, ki iz teh ustanov odhajajo, potem spali oz. prebivali. Obrazložitev: v vseh študijah brezdomstva se kaže, da smo ljudje ob odhodu iz ustanov, kot so bolnišnica, še posebej pa psihiatrična bolnišnica, zapor, vzgojni zavod ali mladinski dom, bolj ranljivi in ogroženi v smislu nastanka brezdomstva. To velja tudi za odhod iz rejniške družine, ki sicer ni formalna ustanova, pa (v tujini) tudi za odhode iz nekaterih drugih načinov bivanja, ki pomenijo bolj ali manj totalno urejenost življenja (kot je npr. poklicna vojska). Seveda smo najbolj ranljivi tisti, ki nas tako ali drugače zaznamuje revščina in ki nas »zunaj« ne čakajo prijatelji in svojci, ki nas lahko podprejo v začetku novega življenja. Torej tisti, ki smo socialno izključeni. Poleg tega da smo posebej ogroženi ljudje, ki že pred odhodom

v ustanovo zunaj nismo imeli kaj veliko, predvsem ne dobrih socialnih mrež, je težava še to, da nekatere ustanove hote ali nehotе, torej namensko in načrtno ali pa tudi ne, stike ljudi »noter« z ljudmi »zunaj« preprečujejo ali omejujejo (npr. zapori). Bivanje v takih ustanovah pomeni, da se bodo naše socialne mreže in naši stiki med bivanjem v ustanovi skorajda obvezno še poslabšali in razgubili. To velja še toliko bolj za ljudi, ki v takih ustanovah živijo (oz. so v njih bolj ali manj zaprti) dlje. Spomniti velja tudi, da nekateri ljudje bivajo v takih ustanovah tako rekoč od rojstva ter da nikoli v življenju ne dobijo izkušnje običajnega doma. Nekateri gredo kmalu po rojstvu v rejništvo ali zamenjajo več rejništev, od tam gredo v mladinske domove ali zavode, skratka, v takih oblikah bivanja lahko preživijo tudi prvih 15 ali 20 let življenja. »Zunaj« torej ne morejo imeti razvitih skorajda nobenih uporabnih socialnih mrež. Študije brezdomstva (tudi v Sloveniji) kažejo, da ima velik del brezdomcev življenjsko izkušnjo bivanja v ustanovah. Naše izkušnje v Kraljih ulice kažejo, da se pogosto dogaja, da ustanove (npr. zapori ali bolnišnice, psihiatrične in druge) odpuščajo svoje varovance, ne da bi jih zanimalo, ali imajo ti po odpustu kam iti ali ne, in ne da bi kaj naredili oz. poskrbeli za to, da bodo imeli po odpustu kje bivati. Dve običajni utemeljitvi ob tem sta: »Pa nismo mi za to« (npr. v bolnišnici rečejo, nismo mi socialna ustanova, ampak zdravstvena) ali pa »Mi smo odgovorni zanj, dokler je notri, potem pa so odgovorni zanj drugi,« pri čemer je problem ta, da se potem ti odgovorni drugi nekako ne najdejo.

To, da se odgovornost za nastanitev – v smislu brezdomstva – ranljivih in ogroženih ljudi porazdeli med različne službe, ki med seboj niso (dobro ali sploh ne) povezane, se nam zdi s stališča povečevanja brezdomstva zelo dobro. Politika, ki bi – obratno – hotela brezdomstvo zmanjševati, bi morala poskrbeti za delujočo povezanost med različnim odgovornimi službami. Ustanove bi morala od začetka bivanja stanovanjsko ogrožene osebe skrbeti za to, kje bo ta oseba bivala po odpustu in se ta to povezati z organizacijami, ki lahko pri tem pomagajo. Nihče ne bi smel zapustiti ustanove brez urejenega vprašanja glede bivanja po odpustu. V ta namen bi morali preskrbeti ustrezno število stanovanj in razviti posebne nastanitvene oblike, ki bi bile namenjene ljudem, ki odhajajo iz ustanov.

Bojan Dekleva in Špela Razpotnik

SMS-KOMENTARNICA: 041 291 760

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760. VABLJENI K SODELOVANJU!

10. 2. > > Pozdravljeni! Pišem iz štajerskega konca. Čestitati vam moram za odkrite izpovedi, ki sežejo prav v globine človeka. Za neverjetne pesmi in zanimive intervjuje ter odlične kolumne, ki navdušijo tako mlade kot starejše. Človeku dajo misliti, kako se lahko usoda poigra z življenjem, zato vse čestitke še enkrat Kraljem ulice, ki popestrijo navaden dan in mu dodajo posebno obarvanost.

12. 2. > > Pozdravljeni, podpiram vašo dejavnost. Gospod Kunaver si zasluži celo stran ali dve. Lep pozdrav, Nina

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Predavanja

KAJ: Vpliv religije na »obsmrtna izkustva« – primerjava zenbudizma in krščanstva (iz cikla predavanj Prostor religioznosti, predavatelj: prof. dr. Marko Uršič)
KJE: Cankarjev dom, Konferenčna dvorana M, Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 8. 3. ob 19h

KAJ: Potopisno predavanje Ksenije Čermelj: Po starodavnih poteh skozi Pakistan
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova ulica 2, Ljubljana
KDAJ: 9. 3. ob 18h

KAJ: Pet minut pred dvanajsto (Česa se je dobro zavedati v času krize; Duhovna osnova človeškega življenja; Razlogi za optimizem kljub težkim družbenim razmeram)
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, Ljubljana
KDAJ: 10. 3. ob 18h

Razstave

KAJ: Andro Fini Skalaras- Prerez številka dve
KJE: Cankarjev dom, Mala galerija, Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 15. 2. - 16. 3.

KAJ: Toulouse - Lautrec, Mojster plakata
KJE: Cankarjev dom, Galerija CD, Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 16. 3. - 25. 8.

KAJ: razstava fotografij Caio-a Reisewitz-a v sodelovanju z Veleposlaništvom Brazilije v Ljubljani
KJE: Cankarjev dom, Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 22. 3. - 15. 5.

KAJ: Saša Fujs/fotografije - Plečnik/Narodna in univerzitetna knjižnica
KJE: NUK, Razstavna dvorana, Turjaška 1, Ljubljana
KDAJ: 24. 3. - 30. 4., vsak dan razen nedelje od 9h do 20h, v soboto od 9h do 14h

Literatura

KAJ: Večer s Svetlano Makarovič
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova ulica 2, Ljubljana
KDAJ: 8. 3. ob 18h

KAJ: Predstavitev knjige Matija Tuma: Moje življenje
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova ulica 2, Ljubljana
KDAJ: 17. 3. ob 18h

Janez K.

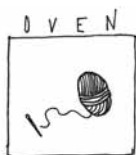
Razno

KAJ: Šah v knjižnici
KJE: Bralnica Knjižnice Jožeta Mazovca, Zaloška 61, Ljubljana
Za vse, ki bi radi spoznali svet šaha. Pridite, šahirajte in mogoče vam bo nasvet mojstra FIDE Nika Praznika v pomoč, da svoje znanje nadgradite
KDAJ: 8. 3. in 22. 3. ob 17h

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev! Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkić

Ali vas pomlad, ki se približuje z veliko naglico, že kaj razganja? S partnerjem pojdite na sprehod, čim več se pogovarjata o skupni prihodnosti in ugotovila bosta le to, da s skupnimi močmi lahko premagata vse težave, ki so na poti. Razmislite tudi o potovanju v eksotične kraje ter pazite na zdravje.

Ne veste, kaj storiti, da boste na svojo stran pridobili partnerja, ki se vas zadnje čase celo izogiba? Zelo enostavno! Razvajajte ga z vsemi mogočimi stvarmi, ki vam pač padejo na pamet, med drugim ga povabite na večerjo, saj bo tako ali drugače plačal on, mar ne? Sosea vam bo nekaj zaupala, zato bodite previdni!

Za vas, ki ste rojeni v tem znamenju, pa velja pravilo, da ste po naravi previdni in da presodite vsako stvar, preden se odločite za nadaljnje korake. Tako je tudi prav, saj je previdnost mati vseh modrosti. Le tako naprej in dosegli boste uspeh, ki ste si ga želeli. Partnerja imejte na očeh, da vam ne pobegne, k drugemu/drugi.

Srečali boste nekoga, ki vam je nekoč veliko pomenil, zato se le urno zasukajte okoli njega in pri dobri večerji ali kosilu skupaj obujajte spomine na nekdane čase. Na tem srečanju boste izvedeli za nekatere podatke, ki ste si jih že dolgo časa želeli vedeti, zato boste kar se da hvaležni. Uživajte v sreči!

Kot ranjena levinja se boste pognali v reševanje problemov samo zato, ker v tem vidite olajšanje za vašo dušo. S tem boste premagali nekaj, kar vas je že kar nekaj časa mučilo. Prejeli boste pismo ter nenadoma odpotovali v tujino, saj se vam bodo odprla vaša obzorja znanosti in vede. Prijetno bo!

Na prvi pogled se vam bo zdelo, da imate privide, toda pozor, streznite misli in videli boste, da ste imeli prav. Ta previdnost se vam bo obrestovala, zato ne odlašajte z delom, ampak še naprej nadaljujte v tem ritmu. Sledi napredovanje v trenutni službi, tako da le tako naprej!

OGLASNA DESKA

Snežno frezo, novejšo, motorno, ugodno oddam. Tel.: 01 72 31 276, Damijan iz okolice Ljubljane

Podarim sedežno garnituro staro dve leti, modre barve, družini, ki jo potrebuje. Lj-Vič, Saša 031 896 002

Šofer B-kategorije išče delo. Zanesljiv, poznam Ljubljano. Delo naj bo honorarno. Hvala. Tel.: 070 626 701

Avto, manjši, če mi lahko podari oseba, ki ga ne potrebuje več. Odplačam lahko s priložnostnimi deli. Avto potrebujem za nego invalidne osebe, sam si ga s premajhno pokojnino ne morem kupiti. Dobrodelnim in razumevajočim osebam se vnaprej lepo zahvaljujem! Tel.: 070 626 701

Iskrene zahvale vsem bralcem, ki so si vzeli čas in že izpolnili anketo, priloženo februarški številki in nam jo posredovali. S tem aktivno pomagajte pri oblikovanju zanimivih vsebin časopisa. Ekipa Kraljev

Iskreno se zahvaljujemo podjetjema Unior iz Zreč in G-M&M, proizvodnja in marketing d.o.o. iz Grosupljega, ki sta nam prijazno donirali orodje, to pa je bila več kot dobrodošla pomoč pri ureditvi našega skladišča. Ekipa Kraljev

SPLETNA STRAN KRALJEV ULICE
Zaživela je prenovljena spletna stran društva Kralji ulice, na kateri najdete vse, kar vas zanima o delovanju društva, o dogodkih, ki se jih udeležujemo ter dejavnostih, ki jih razvijamo. Vabljeni, da nas obiščete na spletnem mestu: www.kraljiulice.org.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Vabljeni, da se nam pridružite kot prostovoljci na katerem od področij našega dela (dnevni center, časopis, Univerza pod zvezdami, terensko delo, Posredovalnica rabljenih predmetov). Kontakt Klavdija 030 323 302

Izšel je četrti zvezek stripov Nika Kneza z naslovom Street stripnik 4. Cena strpovskega zvezka z barvnimi platnicami je dva evra, od katerih polovica ostane prodajalcem.

PROJEKT IZ KOŠA

V projektu Iz KOŠA izdelujemo ročne unikatne izdelke s posebno ekološko in družbeno vrednostjo – na poti v koš prestrežemo materiale in iz njih izdelujemo copate, albume, dnevnike, beležke, papir ... Veseli bomo vašega doprinosa – če imate odpadne obleke, vas prosimo, da jih dostavite v Posredovalnico rabljenih predmetov oziroma nas pokličite, da se dogovorimo za prevzem. Na spodnjih številkah smo dosegli tudi za naročila izdelkov, več informacij pa najdete na naših spletnih straneh: www.iz-koša.si, izkosa@projektclovek.si, www.facebook.si/iz.kosa. Naročila, prevzem materialov na tel.: 031 311 979. Vodja projekta Božena Blanuša tel.: 041 325 830, bozena.blanusa@projektclovek.si.

Le kdaj boste prišli k pameti in si vzeli tudi nekaj časa zase? Kje pa piše, da se morate razdajati za druge? Zdaj nimate drugega izhoda, kot da greste s partnerjem ali partnerico nekam ven. Kamorkoli, samo da niste doma ali v službi. Vaša mladost beži, zato veselo naprej.

Ali se zavedate, da ura zamujena ne vrne se nobena? Ne bodite tako pesimistično razpoloženi, saj svet ni tako črn, kot se vam zdi. Zato zavijajte rokave in urno uredite stvari, ki so potrebne za vaše počutje, pa bo vse v redu. Na vidiku je neko obvestilo, ki vas bo še posebej razveselilo, zato le smelo naprej.

Sedaj ko imate urejeno življenje in imate vse pod nadzorom, je prišel čas, da se posvetite svoji boljši polovici. Pozabite na preteklost, ki je bila za vas preveč boleča, in raje glejte v prihodnost z optimizmom, ki vas zadnje čase oblega. Poskusite tudi igro na srečo, splečalo se vam bo.

Ne pozabite, da se vam približuje neki dogodek, ki bo dodobra spremenil vaš način življenja in vse, kar je povezano z njim. Bodite pozorni na okolico in pazite na besede, kajti nekateri ljudje to uporabljajo v slabe namene. Dovolj je bilo trpljenja in tekanja od vrat do vrat, da ste prišli do cilja, ki ste si ga zadali.

Ali ste kdaj pomislili, da lahko živite precej drugače kot sedaj? Ponujajo se vam delo, denar in napredek, in to tako v ljubezni kot v poslovnemu svetu. Samo potrpeti je treba, saj vse to ne bo prišlo čez noč, ampak počasi in zanesljivo. Spoznali boste prijetno osebo, v katero se boste zaljubili, vaše srce bo zato pospešeno tiktakalo.

Na obzorju imate dve možnosti, le odločiti se morate, po kateri poti boste hodili. Obe možnosti sta lahko dobri za vas, če boste ob pravem času na pravem mestu, zato le premislite, v kakšno dogodivščino se podajate. Znanec iz sosednje ulice vam ima veliko za povedati. Mu boste prisluhnili?

AFORIZMI

Matematika je taka kot ženske, bolj jo študiraš, manj jo razumeš.

Kalašnikov

Kakšen je sendvič *parlamentarec*? Velika goflja in velika rit, v sredi pa košček malih možganov.

Jurij Kunaver

MOJ PRIJATELJ PILOT

Imam prijatelja, s katerim pa se zadnje čase bolj malo vidiva. Včasih sva stanovala v isti hiši, ki je bila kao njegova, imel je še dva podnajemnika, to sva bila Janko in jaz. Občasno tudi še kakšno sumljivo osebo. No, ta naš prijatelj je pilot. Enkrat je povedal prav zabavno zgodenco.

Imel je turistični prelet Portoroža in turisti, ki jih je vozil, so ga zafrkavali, da je sicer dober pilot, ampak vzvratno pa da ne zna. Janez kot Janez, nebodigalen, obrne avion navpično in naravnost gor proti nebu. Nekaj časa pelje, potem pa na vsem lepem ugasne motorje. In avion začne padati ritensko. Turisti so menda prebledeli, če ne še kaj več, Janez pa je dokazal, da je ljudi Slovenec.

Kavica

MAGIČNI LIK

Pripravil Gregor B. Hann

Vodoravno in navpično:

- (1) gozdni sadež, ki se ga nabira predvsem v jeseni, med Slovenci je zelo popularen,
- (2) mesto in pristanišče v Alžiriji,
- (3) nevestina dota,
- (4) vrsta seksa med moško populacijo (v žargonu).

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

ŠALE

Neko nedeljo dva klošarja sedita na klopici v parku in pijeta vino. Eden reče drugemu: »Sedaj grem k Maši.«

Drugi ga vpraša: »Od kdaj pa hodiš v cerkev?«

In prvi odgovori: »Saj ne hodim v cerkev, Maša je moja prijateljica in me je povabila na kozarec rujnega.«

Gregor B. Hann

Mladenič se je z dekletom sprehajal po parku, zagledal klopco in dekle vprašal: »Ali bova počela neumnosti?«

»Ja,« je odvrnilo dekle.

»Pridi, bova razmontirala klop,« je dodal mladenič.

Zmajček

6	4			3	8			9
				9			8	
	1					3		
	8			1		7		
1	7		3	8	2		6	4
		6		7			5	
		7					9	
	9			4				
3			8	2			4	7

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Franciča Meseno spoznanje, stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

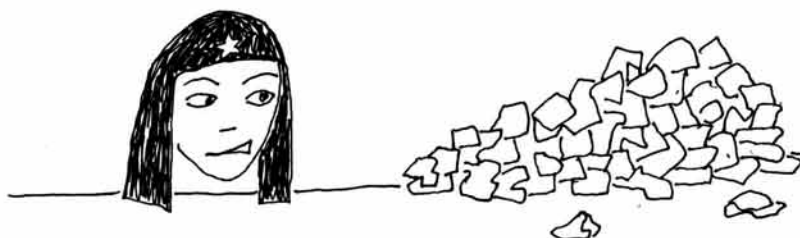
Iskrene čestitke nagrajencem prejšnjega pravilno rešenega sudokuja ali magičnega lika, ki so: **Mitja Lavrenčič iz Hoč**, **Demetrij Groblar iz Zagorja ob Savi**, **Ciril Repanšek iz Kamnika** in **Vojko Lapajne iz Ljubljane**.

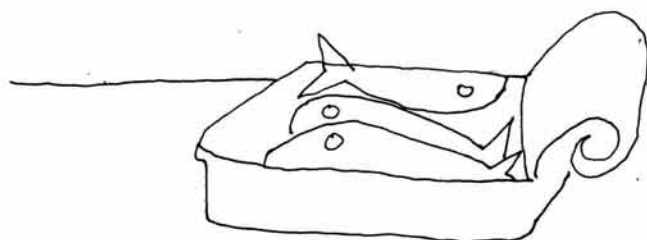
REZERVE

NIK*

ŠEPETAM ZHUČKANEMU PAPIRJU

POJEM PREŠVICANE RIBE IZ KONZERVE

IN ČUVAM SVOJE REZERVE!

X

X

X

X

X

031
KRALJI
ULICE

END

MATEVŽ

Buda po Budi

